

INNEHÅLL (Vol. 8, häfte 1, 15 juni 1998)

L. Hedenäs: Släktet <i>Orthothecium</i> B. S. G. i Norden.....	1-3
L.-Å Flodin & Ö. Fritz: Utbredning och förekomst av några intressanta mossor i Hallands län.....	4-11
N. Lönnell, S. Sundberg & U. Gunnarsson: Björnvitmossa <i>Sphagnum lindbergii</i> i Södermanland och Uppland	12-14
L. Hedenäs: <i>Brachythecium erythrorhizon</i> -förekomsten i Vagnhärad bekräftad	15
N. Lundqvist: Sten von Malmberg 11/1 1901-10/3 1998	16
N. Lönnell: Mossornas Vänners hemsida - ett ansikte utåt och en informationskanal inåt?	17-18
N. Lönnell: Etymologiska bagateller: <i>Aneura pinguis</i> fetbålmossa	19
T. Tyler: Exkursion med mossornas vänner till Hässleholmstrakten i Skåne den 12 oktober 1997.....	20-22
N. Lönnell: "Väcka" en mossa.....	22
H. Gralén: Mossornas vänner höstexkursion till Grännatrakten 27-28 september.....	23-24
Ny litteratur.....	25
Bryologisk litteratur till försäljning.....	26
Föreningsnotiser (Exkursioner till Södermanland/Uppland, Höstexkursioner i Skåne, Höstexkursion till Ångermanland, Nyutnämnda hedersmedlemmar, Extra årsmöte - Nya stadgar, Medlemsmatrikel, Försäljning)	27-6

UNIVERSITETSBIBLIOTEKET

98 -07- 2 7

LUND

ISSN 1102-4194

MYRINIA

Föreningen Mossornas Vänners tidskrift

Volym 8, Häfte 1
Juni 1998

1994:1 + 1997:2 slut hos utg. p.u.
5419

MYRINIA är Mossornas Vänners tidskrift. Mossornas Vänner är en förening som har som målsättning att hålla kontakten mellan och främja mosskännedomen bland amatörer. Detta sker, förutom via MYRINIA, genom exkursioner, studiecirklar, bestämningservice m. m.

Medlemskap i föreningen, vilket inkluderar MYRINIA kostar 50 kr. Familjemedlemmar (erhåller ej MYRINIA) betalar 10 kr. Utländska medlemmar betalar 90 kr pga de höga bankkostnaderna. Enbart prenumeration på MYRINIA kostar 75 kr. Beloppet insätts på postgiro 13 37 88-0 (Mossornas Vänner).

Vill du ha kontakt med andra mossintresserade? Visst vill du det! Tag i så fall kontakt med MOSSORNAS VÄNNER:

Ordförande: Henrik Weibull, Blodstensvägen 14, 752 58 Uppsala, 018 / 50 61 59

Vice ordförande: Helena Gralén, Paradisgatan 29H, 413 16 Göteborg, 031/12 27 91

Sekreterare: Olle Holst, Iliongränden J32, 224 71 Lund, 046/ 12 27 07

Kassör: Gerhard Kristensson, Dekanvägen 8, 240 10 Dalby. 046/ 20 21 85

Exkursionssekreterare: Niklas Lönnell, Pontonjärgatan 49 4 tr, 112 37 Stockholm, 08/ 654 81 29.

Kontaktpersoner för olika landsdelar:

Norra Norrland: Bengt Gunnar Jonsson, Växtholm 242, 905 95 Umeå, 090/ 570 85.

Södra Norrland: Gunnar Ersare, Ringvägen 2, 820 60 Delsbo, 0653/ 109 02

Uppsala: Henrik Weibull, Blodstensvägen 14, 752 58 Uppsala, 018/ 50 61 59.

Stockholm: Niklas Lönnell, Pontonjärgatan 49 4 tr, 112 37 Stockholm, 08/ 654 81 29.

Göteborg: Pär Johansson, Birgittagatan 4b, 41453 Göteborg 031/ 12 94 83.

Västergötland: Bertil Jannert, Lyckebo Bestorp, 521 30 Falköping, 0515/ 183 26.

Småland: Allan Nicklasson, Fogdegatan 6, 352 36 Växjö, 0470/ 109 19.

Skåne: Nils Cronberg, Sandbyvägen 204, 240 10 Dalby, 046/ 20 09 25.

Myrinia 8 (1), 1–3 (1998)

Släktet *Orthothecium* B. S. G. i Norden

Lars Hedenäs

Naturhistoriska Riksmuseet, Sekt. för Kryptogambotani, Box 50007, S-104 05 Stockholm, Sweden

Abstract: This article presents an overview of the five species of *Orthothecium* in northern Europe.

Under ett antal år har jag skrivit manuskript till ett antal släkten för Illustrated Flora of Nordic Mosses. För att göra informationen i dessa manuskript tillgänglig för Myrinias läsare innan motsvarande delar av själva floran utkommer, presenteras i ett par artiklar de släkten som inte behandlas av Hedenäs (1993). Det första släktet som behandlas är släktet *Orthothecium*, som består av fem arter med huvudsaklig förekomst i landets norra delar, där de hittas i tämligen till mycket kalkrika miljöer. Släktet hör hemma i familjen Plagiotheciaceae, men har tidigare ofta placerats på helt andra ställen i systemet, exempelvis i familjen Entodontaceae, på grund av de uppräta kapslarna.

De större arterna i släktet *Orthothecium* känns ofta direkt igen på att plantorna är sparsamt förgrenade, och har en typisk metalliskt röd till brun eller guldartad glans. När arterna växer mer skyddat i håligheter eller i skog saknas ibland denna sekundära pigmentering, och skotten blir mer eller mindre gröna. Storleken varierar från små till grova plantor, beroende på art och växtplats. Bladen har en mycket kort bladnerv eller saknar nerv helt, bashörnscellerna är odifferentierade (ser ut som resten av bladbasens celler), och bladcellerna är långa, smala och vanligen tjockväggiga. De axillära håren, som sitter i bladvinklarna, är långa och mycket smala, och rhizoiderna sitter axillärt (i bladvinklarna) samt är som unga purpufärgade och har korniga papiller. Alla dessa karaktärstillstånd hos rhizoiderna hittas i vår bladmossflora enbart hos familjen Plagiotheciaceae. När man hittar kapslar är dessa mer eller mindre uppräta och cylindriska, samt har ett specialiserat (reducerat) peristom. Bra bilder på arterna finns i Nyholm (1965).

Nyckel till Nordens *Orthothecium*-arter

1. - Bladkant plan; blad ± krökta. 1. *O. intricatum*
- Bladkant åtminstone delvis tillbakaböjd, vanligen från bladbasen nästan till bladspetsen; blad raka eller svagt ensidigt böjda. 2

2. - Skott brunaktigt gröna till rödtonade; blad äggrunda till äggrunt lancettlika, eller äggrunt lancettlika till triangulärt lancettlika.3
- Skott gyllengula till gulbruna; blad äggrunda till äggrunt avlånga eller triangulärt äggrunda till triangulärt lancettlika.4
3. - Liten art (blad 0.8-1.9 mm långa); blad $\pm$ oveckade; bladmittens celler 31-91 μ m långa.2. *O. strictum*
- Stor art (blad 1.8-3.9 mm långa); blad $\pm$ oveckade till kraftigt längsveckade; bladmittens celler 45-180 μ m långa.3. *O. rufescens*
4. - Blad kraftigt kupade, $\pm$ oveckade, äggrunda till äggrunt avlånga4. *O. lapponicum*
- Blad svagt kupade, kraftigt längsveckade, triangulärt äggrunda till triangulärt lancettlika5. *O. chryseum*

1. *O. intricatum* (Hartm.) B., S. & G.

Orthothecium intricatum skiljer sig från släktets andra arter genom sina vanligen tydligt krökta blad och genom sina $\pm$ plana bladkanter. Artens ganska späda skott växer krypande till upprätta i gröna till något rödaktiga mattor eller vävar. Den växer vanligen på skuggiga och kalkrika platser, på jord och klippor, ofta i klipphåligheter. De flesta av artens lokaler finns i fjällkedjan, där man kan hitta den upp till högalpina bältet. Arten är vanlig i rikare områden i fjällkedjan och finns på spridda lokaler i låglandet.

Sverige: Gotland, Västergötland, Östergötland, Värmland, Dalsland, Västmanland, Härjedalen-Torne Lappmark. *Norge:* Akershus, Buskerud, Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane, Hedmark, Opland, Møre-Finmark. *Finland:* Savonia borealis, Kuusamo, Lapponia enontekiensis. *Island:* Färöarna. *Svalbard.*

2. *O. strictum* Lor.

Orthothecium strictum liknar ibland *O. intricatum*, men är vanligen något större och har rakare blad. Medan bladkanten är mer eller mindre plan hos *O. intricatum*, är den tillbakaböjd eller tillbakarullad hos *O. strictum*. (Jämför också *O. rufescens*). Arten bildar upprätta eller uppstigande, nästan ogrenade brungröna till röda, glänsande skott. Man hittar den på kalkrika klippor och i klippskrevor på spridda lokaler i de subalpina och lågalpina bältena i fjällkedjan.

Sverige: Härjedalen, Jämtland, Lycksele Lappmark-Torne Lappmark. *Norge:* Opland, Sör-Trøndelag, Nordland-Finmark. *Finland:* Kuusamo, Lapponia enontekiensis. *Island:* Svalbard.

3. *O. rufescens* (Brid.) B., S. & G. (syn. *O. complanatum* Kindb.).

Välutvecklade exemplar av denna art är mycket karakteristiska och lätta att känna igen. Små plantor kan förväxlas med större exemplar av *O. intricatum* or *O. strictum*. *Orthothecium rufescens*, har emellertid längre bladceller än någon av de senare (45-180 μ m, jämfört med 35-100 μ m hos *O. intricatum* och 31-91 μ m hos *O. strictum*). En vanligen kraftig, glänsande röd eller brunröd art som kan

täcka stora ytor på våta eller fuktiga klippor, eller i klippskrevor. *Orthothecium rufescens* är huvudsakligen en fjällart, där den är allmänast i de subalpina och lågalpina bältena, men några enstaka lokaler finns också i låglandet.

Sverige: Gotland, Dalsland, Västmanland, Härjedalen, Jämtland, Lycksele Lappmark-Torne Lappmark. *Norge:* Akershus, Buskerud, Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre, Opland, Hedmark, Sör-Trøndelag-Finmark. *Finland:* Kuusamo, Lapponia enontekiensis. *Island.*

4. *O. lapponicum* (Schimp.) C. Hartm.

Orthothecium lapponicum är mest lik *O. chryseum*, men arten är i genomsnitt något mindre, har kraftigare kupade och oveckade blad. Bladen hos dessa arter har dessutom olika form. Växer i glänsande gyllengula till gulbruna mattor. Arten är känd från ett fåtal lokaler i kalkrika områden i norra fjällkedjan, och är inte känd utanför Norden.

Sverige: Lycksele Lappmark-Torne Lappmark. *Norge:* Finmark. *Finland:* Lapponia enontekiensis. *Svalbard.*

5. *O. chryseum* (Schwaegr.) B., S. & G.

En lätt igenkännbar art med kraftigt längsveckade, vanligen kortspetsade blad. Skillnader gentemot *O. lapponicum* beskrivs under denna. En relativt storvuxen kraftigt glänsande, gyllene till gyllenbrun art. Arten växer på marken eller på klippor i kalkrika områden, från subalpina till höalpina bältena.

Sverige: Dalarna-Jämtland, Lycksele Lappmark-Torne Lappmark. *Norge:* Opland, Hedmark, Sör-Trøndelag-Finmark. *Finland:* Kuusamo, Lapponia enontekiensis. *Island:* Svalbard.

Citerad litteratur

- Hedenäs, L. 1993. *Field and microscope keys to the Fennoscandian species of the Calliergon-Scorpidium-Drepanocladus complex, including some related or similar species*. Biodetektor, Mårsta.
- Nyholm, E. 1965. *Illustrated moss flora of Fennoscandia. II, Musci. Fasc. 5.* Lund.

Utbredning och förekomst av några intressanta mossor i Hallands län

Lars-Åke Flodin¹ & Örjan Fritz²

¹Rannevägen 12, 432 95 Varberg

²Länsstyrelsen i Hallands län, 301 86 Halmstad, e-post: orjan.fritz@n.lst.se

Abstract: *Amblystegium radicale*, *Cynodontium fallax* and *Philonotis tomentella* are reported new to the province of Halland, SW Sweden. The following species also seem to be reported for the first time from the province: *Campyllum polygamum*, *Cinclidotus fontinaloides* and *Mylia taylorii*. We also present distribution maps for some mosses that are either indicators of forests with high nature conservancy value or insufficiently known.

Inledning

För ett år sedan publicerades en artikel om förekomst och utbredning av ett urval rödlistade arter i Hallands län (Fritz 1997). Sedan dess har Mossornas Vänner haft årsmöte med exkursioner i södra Halland och många intressanta mossfynd gjordes (Jacobsson & Lönnell 1997). Vidare blev skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventering färdig i Halland i och med fältarbetet under 1997. I skogsvårdsstyrelsens regi har dessutom fältbesök gjorts i länet av ett urval av sumpskogar ingående i sumpskogsinventeringen. Efter dessa arbetsinsatser kan det vara motiverat att göra en summering över vad som är känt om några av de halländska mossorna.

Rödlistade arter

Vad har hänt med det urval av rödlistade mossor som presenterades 1997 (Fritz 1997)? Jo, antalet kända förekomster för de vanligaste rödlistade mossorna i länet har förstås (!) fortsatt att öka. För vissa av arterna är ökningen markant. Bokfjädermossa *Neckera pumila* finns nu antecknad i länet från så många som 220 aktuella lokaler, vilket måste utgöra en ansenlig andel av den nuvarande svenska populationen.

Skuggmossa *Dicranodontium denudatum* finns nu noterad på 56 lokaler. I de fuktigare inre delarna av Halmstads kommun får den betecknas som ganska allmän och påträffas även i lite mer triviala skogsmiljöer. I fjolårets artikel (Fritz 1997) föll kartorna bort för almskrummossa *Tortula laevipila*, alléskrummossa

Fig. 1 A. *Trichocolea tomentella* (84 lokaler). B. *Anomodon viticulosus* (7 lokaler). C. *Conocephalum conicum* (26 lokaler).

Tortula virescens och dunmossa *Trichocolea tomentella*. Inga nya lokaler hittades för de sällsynta *Tortula*-arterna 1997. Däremot fortsätter upptäckten av nya lokaler för dunmossa, snart 100 i länet (Fig. 1A). Nya fynd har rapporterats även för bland annat sydkvastmossa *Dicranum fulvum* (totalt 12 aktuella lokaler), västlig husmossa *Loeskeobryum brevirostre* (23), kornbandmossa *Metzgeria fruticulosa* (31) och alsidenmossa *Plagiothecium latebricola* (12).

Särskilt roligt var återfyndet av skirmossa *Hookeria lucens* vid Yabergsån, Femsjö sn, Hylte kn och landskapet Småland 1997. Elias Fries upptäckte den på denna plats 1824, och andra rapportörer noterade den fram till 1921. Därefter verkar eftersök på lokalen ha varit fruktlösa fram till återfyndet 1997. Skirmossa har säkert funnits på lokalen hela tiden, dvs i ca 175 år, troligen (betydligt?) längre. Tala om stationär förekomst! Som ett brev på posten upptäcktes en ny lokal i en källpåverkad bäckdäld på gångavstånd från Örjans bostad i Oskarström! Arten är nu känd från 13 aktuella lokaler i länet. Skirmossan blev under vintern 1998 även uppmärksam i pressen som landskapsmossa för Halland. Tidningen Hallands Nyheter publicerade den 21 februari nästan ett helt uppslag i tidningen med färgbilder på arten och dess växtmiljö.

Nya landskapsfynd

I samband med inventeringar 1995-97 gjordes några fynd av mossor som inte tidigare rapporterats från landskapet Halland. I de fall ingen upptäckare anges, avses någon av författarna.

Sumpkrypmossa *Amblystegium radicale* påträffades under sumpskogsinventeringen 1997 i Alenäs naturreservat i östra Halmstads kn, Breared sn (det. K. Hylander och L. Hedenäs). Arten växte inflätad i en cirkelmossa *Sanionia uncinata* i en mycket våt alsumpskog av starr-fräken typ. Andra noterade mossarter i denna miljö var strandspärrmossa *Campyllum polygamum*, jordtrådmossa *Cephalozia bicuspidata*, vedblekmossa *Chiloscyphus profundus*, blek skedmossa *Straminergon stramineum* och mycket rikligt med spärrovitmosa *Sphagnum squarrosum*. Sumpkrypmossa är en rödlistad art i hotkategori 4, känd från minst 35 lokaler i Sverige (Aronsson, Hallingbäck & Mattsson 1995).

Sumpsäckmossa *Calypogeia muelleriana* uppges vara en allmän art i Sverige (Hallingbäck 1996). Det är troligt att så är fallet även i Halland. Många fynd av *C. fissa* / *muelleriana* gjordes under 1996-97. Från sprickdalen norr om Kampås vid Tranån, Falkenbergs kn och Källsjö sn insamlades en kollekt 1996, vilken bestämts med säkerhet till *C. muelleriana* (det. K. Hylander).

Strandspärrmossa *Campylium polygamum* påträffades i Alenäs 1997 (det. K. Hylander). Vad gäller fynddata, se ovan under sumpkrypmossa.

Forsmossa *Cinclidotus fontinaloides* uppges ej för Halland av Söderström m. fl. (1996). I Lunds herbarium finns dock en kollekt av arten från Ränneslöfsån, numera Smedjeån, i Laholms kn av C. A. Agardh trol. i början av 1800-talet (enl. T. Hallingbäck, ArtDatabanken).

Praktklipptuss *Cynodontium fallax* påträffades 1996 i norra Halland, söder om Kungsbacka, Fjärås sn, (det. K. Hylander och L. Hedenäs). Fyndet gjordes i en brant till ett av ek och tall bevuxet restberg på kustslätten. Kärleväxtfloran, med arter som lundslok och vippärt, visar att det åtminstone fläckvis är rikare förhållanden. I litteraturen anges att arten föredrar sura silikatytor som är beskuggade (Smith 1978, Hallingbäck 1996). Förutom praktklipptuss noterades även slät klipptuss *Cynodontium bruntonii* på lokalen. Praktklipptuss är en rödlistad art i hotkategori 3, känd från åtminstone 30 lokaler i Sverige (Aronsson, Hallingbäck & Mattsson 1995).

Purpurmylia *Mylia taylorii* har en nordlig utbredning i Sverige, och de sydsvenska fynden är få. Två lokaler är kända i Halland: Öster om Fästampaåsen, Slättåkra sn i Halmstads kn 1986 (Tomas Hallingbäck, Torbjörn Johansson och Kjell Georgson) och söder om Glamsjö, Frillesås sn i Kungsbacka kn 1997 (Henrik Weibull m.fl.). I båda fallen växte arten på klippor.

Nordkällmossa *Philonotis tomentella* påträffades vid kanten av Store mosse strax söder om sjön Lygnern i Kungsbacka kn, Fjärås sn 1996 (det. K. Hylander och L. Hedenäs). Arten har inte tidigare rapporterats från Halland. Denna källmossa har tyngdpunkten i sin utbredning i fjälltrakterna och förekommer endast sällsynt i låglandet (Nyholm 1954-69). Miljön är en sluttning utan trädsikt med framträngande markvatten. Av mossor förekommer bl.a. knoppvitmossa *Sphagnum teres* och röd glansvitmossa *S. subnitens* rikligt på lokalen och av kärleväxter finns bl.a. tätört.

Bäckskapania *Scapania undulata* är en allmän art i Sverige utmed bäckar (Hallingbäck 1996). Söderström (1995) uppges inte arten för Halland. Två säkert bestämda kollekt rapporteras därför här: Källmark vid Lillån, Maa i Halmstads kn, Slättåkra sn 1995 och alsumpskog i Göstorps naturreservat, Laholms kn, Veinge sn 1995 (det. K. Hylander i båda fallen).

"Nygamla" mossor

I mosslitteraturen finns angivelser av arter från Halland som inte uppmärksamats för landskapet i Söderström (1995) och Söderström m. fl. (1996).

Johansson (1977a) nämner fynd av piprensarmossa *Paludella squarrosa* och kärrkammosa *Helodium blandowii*, funnen av Kjell Georgson, samt myrudd-

mossa *Cinclidium stygium*, funnen av Yngve Johansson, i medelrikkärret Tjuvhult, Hasslövs sn, Laholms kn på Hallandsås 1974. Johansson (1977b) nämner även fynd av fliknardia *Nardia insecta* vid Norrefors, Knäreds sn i Laholms kn. Blomgren (1987) anger bland många andra fina fynd sipperkrypmossa *Amblystegium tenax* från Kungsbackaån vid Alafor, Kungsbacka.

Stor skedmossa *Calliergon giganteum* har noterats åtminstone tre gånger i Halland, samtliga fynd i Kungsbacka kn. 1980 påträffades arten på Mönsterudden och Store mosse i Onsala respektive Ölmevalla sn (Hallingbäck 1980, Carlsson 1980). Det senaste fyndet är från Hälleviks damm i Förlanda sn 1996 (det. K. Hylander). Vid Store mosse 1980 antecknades även kärrspärrmossa *Campylium elodes* (Carlsson 1980).

Utbredning av några naturvårdsintressanta mossor

Som ovan nämnts, avslutades fältarbetet med nyckelbiotopsinventeringen i Hallands län 1997. Inventeringen har genererat en mängd fynd av arter som ansetts indikera någon form av naturvärden (Skogsstyrelsen 1995). De allra vanligaste signalarterna har dock inte lagts in i artdatabasen, men väl i nyckelbiotopsdatabasen. Platt fjädermossa *Neckera complanata*, fällmossa *Antitrichia curtipendula*, trädporella *Porella platyphylla* och guldlockmossa *Homalothecium sericeum* är exempel på sådana arter.

Vissa arter som regionalt i Sverige används som signalarter är vanliga och till synes oanvändbara som signalarter i Halland. De har inte antecknats alls. Det gäller till exempel stor revmossa *Bazzania trilobata*, klippfrullania *Frullania tamarisci*, blåsflikmossa *Lejeunea cavifolia*, blåmossa *Leucobryum glaucum*, långflikmossa *Nowellia curvifolia*, vågig sidenmossa *Plagiothecium undulatum*, västlig hakmossa *Rhytidiadelphus loreus* och krushättemossa *Ulotia crispa*.

Här följer ett urval av sådana arter som registrerats i artdatabasen och där vi kunnat få fram en första ungefärlig utbredningsbild i länet. Framtida exkursioner kommer säkert att förtäta och öka antalet lokaler.

Baronmossor *Anomodon* spp. tycks vara sällsynta i Hallands län. I databasen finns endast grov baronmossa *A. viticulosus* registrerad. Piskbaronmossa *A. attenuatus* har påträffats i Östra Karup sn, Laholms kn, belägen i den sydligaste delen av landskapet Halland, men utanför länsgränsen (K. Georgson muntl.). Även Söderström m. fl. (1996) anger fynd från landskapet. Antalet lokaler av *A. viticulosus* (Fig. 1B) begränsar sig hittills till enbart sju kända, koncentrerade till norra Halland och enstaka fynd till Hallandsås längst söderut. Säkert finns fler lokaler att finna. Substratet är främst rikbarksträd som ask och alm på rikare mark. På två av lokalerna växer arten på berg med grönsten.

Rutlungmossa *Conocephalum conicum* (Fig. 1C) uppträder i Halland ganska sällsynt och verkar vara kräsen i biotopval. I de kalkrikare delarna av Hallandsås nordsida ligger dock lokalerna tätt (20 st.), främst i anslutning till källflöden och bäckar. I övriga Halland finns hittills endast sex lokaler registrerade, och i dessa delar av Halland finns arten oftast i sippervattenstråk på berg med grönstensfragment.

Fig. 2. A. *Homalia trichomanoides* (43 lokaler). B. *Hylocomiastrum umbratum* (18 lokaler). C. *Neckera crispa* (80 lokaler).

Trubbfjädermossa *Homalia trichomanoides* (Fig. 2A) har först under de senaste årens nyckelbiotopsinventeringar uppmärksammats ordentligt i Halland. Antalet lokaler är nu 43, men ökar kontinuerligt. Arten verkar ha en nordlig tyngdpunkt i utbredningen, men ett visst förbiseende i den södra länsdelen kan inte uteslutas.

Mörk husmossa *Hylocomiastrum umbratum* (Fig. 2B) växer uppenbarligen i alla delar av Halland, och 18 lokaler finns registrerade. En majoritet av fynden koncentreras dock till de inre nederbördsrikare delarna av Halmstads kommun. Arten växer främst på block i rasmarker och i fuktiga miljöer. Den verkar vara en användbar indikatorart för just lite intressantare berg- och rasmarker samt sprickdalar.

Grov fjädermossa *Neckera crispa* (Fig. 2C) har ganska många förekomster i den topografiskt sett brutna mellanbygden. Totalt är 80 lokaler kända. Arten får betecknas som en mycket bra indikatorart för finare bergbranter eller ädellövskogar. Den förekommer mest på gamla bokstammar, men även på en hel del lite rikare lodytor. Även platt fjädermossa *Neckera complanata*, med säkert flera hundra lokaler i Halland, är en användbar indikatorart för ädellövskog med lång kontinuitet.

Kornknutmossa *Odontoschisma denudatum* (Fig. 3A) förekommer mest på murken ved av barrträd, men även på sten. Den noterades ett flertal tillfällen under perioden 1895-1938, vilka lokaler här preliminärt bedömts vara inaktu-

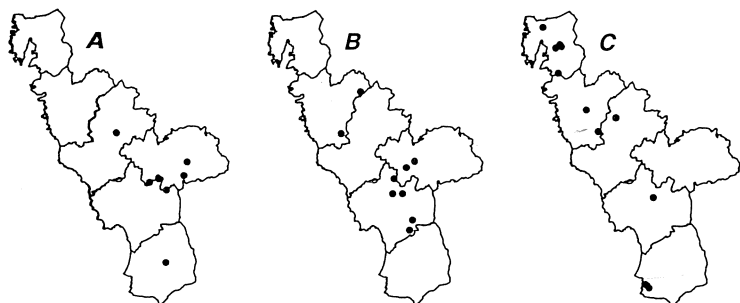

Fig. 3. A. *Odontoschisma denudatum* (7 lokaler). B. *Rhytidiadelphus subpinnatus* (9 lokaler). C. *Thamnobryum alopecurum* (12 lokaler).

ella. I Hallands län är de aktuella kända förekomsterna begränsade till sju, de flesta i eller i närheten av Hylte kommun.

Skogshakmossa *Rhytidiadelphus subpinnatus* (Fig. 3B) har först under de allra senaste åren noterats i Halland, främst i källpåverkade sumpskogsmiljöer, där den ofta uppträder tillsammans med t.ex. dunmossa. Under 1990-talet har arten rapporterats från nio lokaler, de flesta i östra delen av Halmstads kommun. Fler lokaler finns säkert att upptäcka.

Räsvansmossa *Thamnobryum alopecurum* (Fig. 3C) är en i raden av många mossor i länet som uppmärksammats allt mer under senare år, och som verkar vara en användbar indikatorart. I Halland uppträder den i två skilda miljötyper, dels på basiska klippor i främst norra Halland (nio lokaler), dels på sten i bäckar med kalkhaltigt vatten på Hallandsås (tre lokaler).

Några dåligt kända arter

Ovanstående text kan ge sken av att kunskapen är stor om mossfloran i Halland. Så är det inte! Det finns förstås en mängd av arter som väntar på att bli upptäckta. Det finns också många mossor med enstaka fynd där den kända utbredningen kan förväntas vara mer omfattande än vi tror. Här följer exempel på några sådana arter.

Vaxmossa *Douinia ovata* (Fig. 4A) uppträder i Halland på skuggade torra bergväggar. I databasen finns tio lokaler, varav åtta har bedömts vara aktuella. Inga nya fynd har gjorts efter 1987.

Terpentinmossa *Geocalyx graveolens* är antingen synnerligen sällsynt i Halland eller särskilt förbiseedd. Endast tre lokaler är kända (Laholms och Halmstads kommuner), samtliga på fuktiga och i övrigt mycket fina miljöer. Inga fynd har gjorts under vare sig nyckelbiotops- eller den fortfarande pågående sumpskogsinventeringen. Senaste fyndet är från 1980-talet.

Trind spretmossa *Herzogiella striatella* (Fig. 4B) har noterats på åtta lokaler, främst på mark i bergbranter. Arten uppges inte för Halland av Söderström m. fl. (1996), men har rapporterats av Hallingbäck & Weibull (1996). Trind spretmossa uppmärksammades dock i landskapet redan 1986 (K. Georgson i brev).

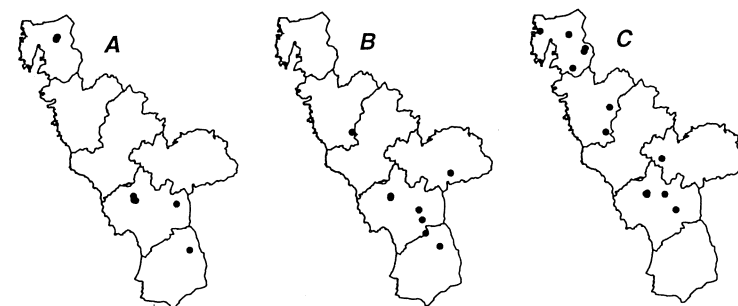

Fig. 4. A. *Douinia ovata* (8 lokaler). B. *Herzogiella striatella* (8 lokaler). C. *Jamesoniella autumnalis* (13 lokaler).

Höstörönmossa *Jamesoniella autumnalis* (Fig. 4C) har 13 aktuella förekomster, och verkar vara spridd men överlag ganska sällsynt i Halland. Dess värde som indikatorart är oklart. Rörsvepemossa *Jungermannia leiantha* tycks vara än mer sällsynt i länet, och bara känd från ett fåtal lokaler, bl.a. Gårdshult i Halmstads kn (Jacobsson & Lönnell 1997).

Glanslungmossa *Reboulia hemisphaerica* har inte påträffats i landskapet Halland enligt Söderström (1995). Under 1996 fann nyckelbiotopsinventerare Jesper Lind arten i Moatånga, Hagen, Kungsåters sn, Varbergs kn, Hallands län (det. K. Hylander), men "tyvärr" i fel landskap (Västergötland).

Komossa *Splachnum ampullaceum* var fram till 1997 känd från bara fyra lokaler i länet, och då var tre av gammalt fynddatum. Under 1997 påträffades dock tre nya lokaler spridda i den södra delen av länet (Fig. 5). Komossa växer på spillning av främst älg på högmossar, en biotop som det finns rikligt av i Halland. Den verkliga utbredningen i länet kan alltså vara betydligt mera omfattande än vad vi vet. Släktingen röd parasollmossa *Splachnum rubrum* kan vara än mer sällsynt. Bara två aktuella lokaler finns i artdatabasen (Fig. 5): Dalshult, Slättåkra sn, Halmstads kn 1983 och söder om Hästilt, Breared sn i Halmstads kn 1982 (båda K. Georgson). Miljön var i bägge fallen översilade och källpåverkad kärr, f.d. slättermark, som numera är betad.

Kruskalkmossa *Tortella tortuosa* är en signalart i skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopinventering (Skogsstyrelsen 1995) och anges som allmän i Sverige på basiska underlag (Hallingbäck 1996). I Halland är förekomsten av basiska substrat begränsade. Det verkar som om kruskalkmossa är mycket sparsamt-sällsynt förekommande i Halland. Antalet säkra aktuella fynd är få, endast fyra, alla från Kungsbacka kommun i norra Halland.

Saltulota *Ulota phyllantha* finns noterad på två aktuella lokaler: Stensjöreservatet, Eftra sn, Halmstads kn 1980 och Tjuvahålan, Söndrums sn, Halmstads kn 1974 (båda K. Georgson). Äldre uppgifter finns även från Särö, Släp sn i Kungsbacka kn och Getterön, Varbergs sn i Varbergs kn. Saltulota växer på saltstänkta klippor i havsbandet, en biotop som är vanlig i mellersta och norra Halland.

Fig. 5. *Splachnum ampullaceum* (o; 4 lokaler) och *Splachnum rubrum* (•; 2 lokaler).

Liten ärgmossa *Zygodon viridissimus* har noterats i en mycket sparsam omfattning hittills, troligen till del beroende på problemet att skilja den i fält från den vanligare stora ärgmossan *Zygodon rupestris*. Antalet aktuella fynd är bara två, medan fem äldre fynd föreligger. De aktuella lokalerna är Hålldammskullen, Getinge sn i Halmstads kn 1993 (K. Georgson) och Hönsaryd, Vallda sn i Kungsbacka kn 1981 (Hallingbäck & Kristensson 1982).

Tack Lars Hedenäs och Kristoffer Hylander för kontrollbestämning av ett antal kollekt. Tack även till Kjell Georgson för inrapportering av mossdata till länsstyrelsens regionala artdatabas och Tomas Hallingbäck för granskning av manuskript.

Citerad litteratur

- Aronsson, M., Hallingbäck, T. & Mattsson, J.-E. (red.). 1995: *Rödlistade växter i Sverige 1995*. ArtDatabanken, Uppsala.
- Blomgren, E. 1987: MV:s sjätte höstexkursion 861102 till ruta - 7f. *Mossornas Vänner* 30: 23.
- Carlsson, P. 1980: Mossornas Vänners andra höstexkursion 1980-09-14. *Mossornas Vänner* 12: 15.
- Fritz, Ö. 1997: Utbredning och förekomst av några rödlistade mossor i Hallands län. *Myrinia* 7: 1-8.
- Hallingbäck, T. 1980: Mossornas Vänners andra vårexkursion 13 april 1980. *Mossornas Vänner* 10: 8.
- Hallingbäck, T. 1996: *Ekologisk katalog över mossor*. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Hallingbäck, T. & Kristensson, G. 1982: Mossorna *Tortula laevipila* och *T. virescens* på Västkusten. *Svensk Bot. Tidskr.* 76: 171-176.
- Hallingbäck, T. & Weibull, H. 1995: Några intressanta mossfynd gjorda i Östergötland, Småland och Halland våren 1995. *Myrinia* 6: 71-72.
- Jacobsson, C. & Lönnell, N. 1997: Mossornas Vänners vårexkursion till Halland 1997. *Myrinia* 7: 72-74.
- Johansson, T. 1977a: Något om mossor i södra Halland. *Hallands Natur* 1977:13-17.
- Johansson, T. 1977b: Med Mossornas Vänner i södra Halland den 24 och 25 sept. 1977. *Mossornas Vänner*, december 1/77: 9-11.
- Nyholm, E. 1954-69: *Illustrated moss flora of Fennoscandia*. 2. Musci. Fasc. 1-6. Lund.
- Skogsstyrelsen. 1995: *Instruktion för datainsamling vid inventering av nyckelbiotoper*. Skogsstyrelsen, Jönköping.
- Smith, A.J.E. 1978: *The Moss Flora of Britain & Ireland*. Cambridge.
- Söderström, L. (red.). 1995: *Preliminary distribution maps of bryophytes in Norden*. Vol. 1. *Hepaticae and Anthocerotae*. Mossornas Vänner. Trondheim.
- Söderström, L. (red.), Åboliņa, A., Blom, H. H., Damsholt, K., Fagerstén, R., Flatberg, K. I., Frisvoll, A. A., Haapasaari, M., Hedenäs, L., Heegaard, E., Ingerpuu, N., Jóhansson, B., Jukoniene, I., Kannukene, L., Koponen, T., Leis, M., Lewinsky-Haapasaari, J., Prestø, T., Thingsgaard, K., Ulvinen, T., Vellak, K., Virtanen, R. & Weibull, H. 1996: *Preliminary distribution maps of bryophytes in Northwestern Europe*. Vol. 2. Musci (A-I). Mossornas Vänner. Trondheim.

Björnvitmossa *Sphagnum lindbergii* i Södermanland och Uppland

Niklas Lönnell¹, Sebastian Sundberg² & Urban Gunnarsson³

¹Pontonjärg. 49, 112 37 Stockholm, Niklas.Lonnell@swipnet.se,

²Växtbiologiska institutionen, Villavägen 14, 752 36 Uppsala,
Sebastian.Sundberg@vaxtbi.uu.se,

³Växtbiologiska institutionen, Villavägen 14, 752 36 Uppsala,
Urban.Gunnarsson@vaxtbi.uu.se

Abstract: *The occurrence of Sphagnum lindbergii in the provinces of Södermanland and Uppland in east central Sweden is discussed. Sphagnum lindbergii was found at 11 localities in these two provinces since 1990. It is reported as new for the province of Södermanland.*

Under en exkursion lördagen den 26 april 1997 till Torö på sydligaste Södertörn besökte Jan Edelsjö, Conny Jacobson och Niklas Lönnell en dikad myr. På myren fanns förutom två stora diken, som gick vinkelrätt mot varandra, ett antal mindre grunda, raka sänkor. Antingen var det små diken eller gamla torvgravar. I kanten av en sådant linjärt element växte björnvitmossa ovanför vattenlinjen.

Det första fyndet från Uppland redovisar Eriksson (1912) från Stormossen i Bälunge. Den upptäcktes på Ryggmossen 1935, men har ej återfunnits sedan dess. I Österåker i södra Uppland upptäcktes den 1945, men här har den ej eftersökts senare (Sjörs 1949). Myrforskargruppen på Växtbiologiska institutionen har hittat björnvitmossan i samtliga elva besökta torvtäckter, varav tio är nyfynd i landskapet Uppland. Den är, nästan utan undantag, vanlig till dominant i ombrotrofa till svagt minerotrofa gravar (pH 2,8–4,2), medan den är sällsynt i de mer minerotrofa (pH 4,2–4,9). I de mer minerotrofa gravarna verkar den ersättas av bl.a. klyvbladsvitmossa *S. riparium*. Alla besökta torvgravar är gamla, dvs. de övergavs senast ca 1950.

Björnvitmossa är en grov *Sphagnum*-art med tydlig toppknopp. Den har mörk stam, grenbladen i rader och mycket uppfransade stamblad. På exponerade lokaler är den djupt brun. Denna art är alltså ovanligt rikligt begåvad med tydliga fältkaraktärer, varför den inte borde vara förbisedd.

Björnvitmossa är en cirkumboreal art med sin svenska huvudutbredning i norra delen av landet, men den är funnen på många lokaler söder om "*limes norrlandicus*", särskilt i nordvästra Svealand (Sjörs 1949). Flera lokaler har hittats i

Småland och Halland (Malmer 1951, Malmer & Olausson 1956). Den sydligaste svenska lokalen är enligt Malmer (1966) Linderödsåsen i Skåne.

Sjörs (1949) anger att många av de sydliga utpostlokalerna utgörs av torvgravar, medan den i nordliga delar av landet främst växer i mer ostörda våtmarker, främst mossar och fattigkärr.

Enligt Sjörs (1949) har björnvitmossan riklig sporproduktion och de sydliga lokalerna i torvgravar bör röra sig om nyetablering i sen tid. Det är troligt att den är väl anpassad till att etablera sig på kraftigt störda torvtytor, där den verkar kunna utnyttja näring från torv och växtförna under nedbrytning. Detta stöds av att Urban Gunnarsson hittade den i en rotvälta på Skattlösbergs Stormosse, Dalarna, några hundra meter från närmaste förekomst. Björnvitmossa uppvisar klara tecken på att vara en ruderat *Sphagnum*-art.

Följande lokaler är kända i Södermanland och Uppland

Södermanland

- Torö s:n; 500 m NO Skårnö, Rikets nät 65235, 16168; dikad myr; i torvgrav/dike; 1997-04-26; Jan Edelsjö, Conny Jacobson & Niklas Lönnell; conf. Tomas Hallingbäck & Henrik Weibull

Uppland

Täckningsgraderna är relativa bland *Sphagna*, då vissa torvtäckter huvudsakligen, ännu idag, består av bar torv. Vi använder beteckningen dominant när *S. lindbergii* står för >20% av *Sphagnum*-täckningen, vanlig = 4–20%, sparsam = 0,8–20% och sällsynt <0,8%. Täckningsgraden är en okulär uppskattning i fält.

- Björklinge s:n; Kallbrunnmossen; vanlig-dominant i ombrotrofa till svagt minerotrofa torvgravar, 1996-10-23, Sebastian Sundberg, 60°5'N, 17°31'E
- Bälunge s:n; Stormossen (Eriksson 1912), den första noteringen var från en "starmosse" i laggen, men först senare hittades den rikligt i många höljor på själva mosseplanet 1933-10-21 (Sjörs 1949). OBS! Denna Stormosse är samma som Åkerlänna Røsmosse! Här är den idag vanlig i höljorna på själva mosseplanet, medan den närmast är dominant i torvgravarna i mossens östra del, 1993-97, Sebastian Sundberg m.fl., 60°1'N, 17°22'E
- Bälunge s:n; Ryggmossen; sparsamt i hölja på det centrala planet; (Sjörs 1949). Ingen har sett den här sedan den hittades 2 augusti 1935 av G. E. Du Rietz, H. Gams & S. Waldheim!
- Enåker s:n; Stormossen; vanlig i ombrotrofa torvgravar i mossens södra del, 1996-11-05, Sebastian Sundberg, 60°3'N, 16°51'E
- Harbo s:n; Torvströmossen; vanlig i ombrotrofa torvgravar (lokalen bestod dock till största delen av ännu bar torv), 1996-10-25, Sebastian Sundberg & Antonella Soro, 60°8'N, 17°16'E
- Järlåsa s:n; Spångermossen/Spångmossen; en dm²-stor "fläck" (= sällsynt) i minerotrof torvgrav, 1996-07-03, Urban Gunnarsson & Sebastian Sundberg, 59°54'N, 17°11'E
- Järlåsa s:n; torvtäkt N Fredriksberg, Järlåsa; vanlig i ombrotrofa-svagt minerotrofa torvgravar, 1997-07-31, Urban Gunnarsson & Sebastian Sundberg, 59°53'N, 17°11'E

- Tärnsjö/Nora s:n; Gädssjömossen; vanlig i svagt minerotrofa torvgravar och dominant i ombrotrofa gravar, 1997-08-15, Sebastian Sundberg & Urban Gunnarsson, 60°11'N, 16°55'E
- Vaksala s:n; Gåshalsmossen; en dm²-stor "fläck" (= sällsynt) i minerotrof torvgrav, 1996-10-31, Sebastian Sundberg, 59°54'N, 17°46'E
- Viksta s:n; Bråboda mosse/Bråbodamossen; sparsam (dock frekvent) i ombrotrofa torvgravar, 1996-10-23 & 1997-11-01, Sebastian Sundberg, 60°8'N, 17°29'E
- Viksta och Tensta s:nar; Örmossen; vanlig i ombrotrofa torvgravar, 1996-11-07, Sebastian Sundberg, Håkan Rydin & Antonella Soro, 60°4'N, 17°42'E
- Östervåla s:n; Stormossen/Östervåla Stormosse; vanlig i ombrotrofa torvgravar, 1994-97, Sebastian Sundberg m.fl., 60°9'N, 17°6'E
- Österåker s:n; Vid Gumrasjön 1 km O om Drängsjön i torvgrav på N sidan, 1945-05-13, Arent Silfversparre & S. Hähnel (Sjörs 1949)

Citerad litteratur

- Eriksson, J. V. 1912: Bältinge mossars utvecklingshistoria och vegetation. *Svensk Bot. Tidskr.* 6: 105-194.
- Malmer, N. 1951: En småländsk förekomst av *Sphagnum Lindbergii*. *Bot. Notiser* 104: 57-60.
- Malmer, N. & Olausson, E. 1956: Nya fynd av *Sphagnum Lindbergii* i södra Sverige. *Bot. Notiser* 109: 83-90.
- Malmer, N. 1966: *De svenska Sphagnum-arternas systematik och ekologi*. Kompendium. 3:e upplagan, reviderad av Mats Sonesson.
- Sjörs, H. 1949: Om *Sphagnum lindbergii* i södra delen av Sverige. *Svensk Bot. Tidskr.* 43: 568-585.

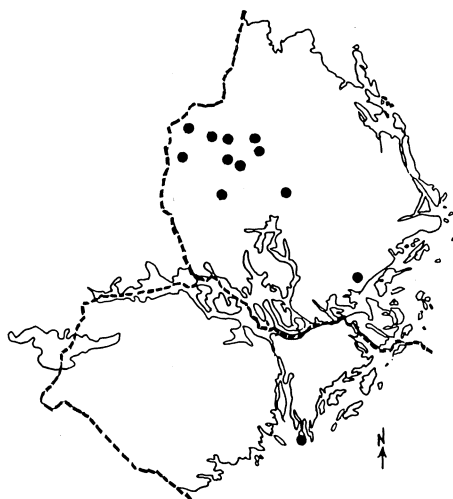

Fig. 1: Utbredningskarta för björnvitmossa *Sphagnum lindbergii* i Södermanland och Uppland.

Myrinia 8 (1), 15 (1998)

***Brachythecium erythrorrhizon*-förekomsten i Vagnhärad bekräftad**

Lars Hedenäs

Naturhistoriska Riksmuseet, Sekt. för Kryptogambotani, Box 50007, S-104 05 Stockholm, Sweden

Abstract: the occurrence of *Brachythecium erythrorrhizon* in Vagnhärad, province of Södermanland, is confirmed.

Jensen (1939) rapporterade *Brachythecium erythrorrhizon*, taigagräsmossa från Vagnhärad i Södermanland, utan vidare lokaluppgifter. Även Krusenstjerna (1964) nämner denna lokal för *B. erythrorrhizon*, men tillägger att beläggs-exemplar är okända, något som stämmer med att jag inte hittade något material av denna art från Södermanland i Naturhistoriska Riksmuseets herbarium när jag studerade denna art närmare (Hedenäs 1996). Vid en exkursion till några av kalkområdena i Vagnhärad socken i april 1998 hittade jag en förekomst av *B. erythrorrhizon*, vilket alltså bekräftar att arten verkligen förekommer i landskapet. Lokaluppgiften är: Södermanland, Trosa-Vagnhärad, kalkstensområdet mellan Sandbrink och Kristinedal, karsthålighet, 11 april 1998, L. Hedenäs (S).

Citerad litteratur

- Hedenäs, L. 1996: Taxonomic notes on *Brachythecium erythrorrhizon* B. S. & G., based mainly on studies of Swedish material. *Lindbergia* 21: 21-25.
- Jensen, C. 1939: *Skandinaviens bladmos flora*. Ejnar Munksgard, København.
- Krusenstjerna, E. von. 1964: *Stockholmstraktens bladmossor*. Botaniska Sällskapet, Stockholm.

Sten von Malmberg 11/1 1901 - 10/3 1998

Nils Lundqvist

Mårdvägen 8, 743 40 Storvreta

Abstract: Sten von Malmberg died 10 March 1998 at the age of 97. He was bryologically most known for describing the saprophytic hepatic *Cryptothallus mirabilis*.

I bl.a. Uppsala Nya Tidning 14/3 1998 och 24/3 1998 kunde man läsa en dödsannons och notis över Sten von Malmberg, som blev 97 år gammal. Denne torde vara i det närmaste okänd för dagens botanister, men nämner man *Cryptothallus mirabilis* nickar nog många bryologer igenkännande. Von Malmberg beskrev nämligen på 1930-talet denna sällsynta, underjordiska, klorofyllfria levermossa som en för vetenskapen ny art i ett nytt släkte (Malmberg 1933a) och behandlade den i ytterligare ett par skrifter (Malmberg 1933b, 1934). Han arbetade på den tiden med mykorrhiza under prof. Elias Melin vid Botaniska Institutionen i Uppsala. I ett odlingsprov insamlat i Storvreta utanför Uppsala spirade det till allas förvåning en underlig organism, som så småningom avslöjades som ovannämnda levermossa. Hans studier ledde till en licentiatexamen 1937.

Von Malmberg var född i Gävle och tog studenten där. Efter sin Uppsalatid verkade han som lärare vid olika skolor och fick 1946 en lektorstjänst vid Söderhamns Högre Allmänna Läroverk, där han stannade till sin pensionering.

Jag hade von Malmberg, Greven kallad, som lärare i biologi och kemi under mina gymnasieår i Söderhamn och minns honom som en speciell person med i vårt tycke aristokratiskt utseende. Han var disträ och hade svårt att komma ihåg vad alla eleverna, hette. Ett särskilt minne är att jag i sista ring ville höja mitt biologibetyg och begärde att få tentera extra för honom. Något sådant förhör ville von Malmberg inte vara med på, utan han höjde betyget ändå utan prut.

När jag i mitten av 1960-talet bosatte mig i Storvreta försökte jag förstås leta reda på *Cryptothallus* - en exklusivare typlokal kunde man knappast bo på. Tanken var att jag efter lyckad jakt skulle hälsa på von Malmberg och visa honom fyndet, ett sammanträffande mellan tre gamla bekanta, så att säga. Nu hittade jag aldrig levermossan, och mötet kom tyvärr aldrig till stånd.

Citerad litteratur

Malmberg, S. von. 1933a. Ein saprophytisches Lebermoos. *Cryptothallus* nov. gen. *Ann. Bryol.* 6: 122-123.

Malmberg, S. von. 1933b. *Cryptothallus mirabilis* Malmb. En ny, saprofytisk levermosstyp. *Svensk Bot. Tidskr.* 27: 389 (autoreferat).

Malmberg, S. von. 1934. Weiteres über die Gattung *Cryptothallus*. *Ann. Bryol.* 7: 108-110.

Mossornas Vänners hemsida -ett ansikte utåt och en informationskanal inåt?

Niklas Lönnell

Pontonjärg. 49, 112 37 Stockholm, Niklas.Lonnell@swipnet.se

Abstract: Mossornas Vänner is now available on internet (<http://home6.swipnet.se/~w-65640/>). The homepage is unfortunately still only available in Swedish.

En hemsida kan utgöra ett utmärkt komplement till Myrinia för att nå personer som ej är medlemmar i föreningen, men även för att lämna uppdaterad information till medlemmarna. De medlemmar som är anslutna till internet kan på ett snabbt sätt hitta relevant föreningsinformation när de förlagt sin Myrinia.

Arbetet med hemsidan får inte innebära en orimlig arbetsbörda, samtidigt som informationen måste vara aktuell och uppdateras ofta.

Grundfilosofin har varit att hemsidan skall vara så enkel att en kontinuitet i hemsidan kan säkras framöver genom att alltför mycket förkunskaper inte skall krävas för att underhålla den. Den andra anledning till att hålla den enkel är att så många som möjligt skall kunna klara av att läsa den och att det inte ens med ett långsamt modem skall ta för lång tid att ladda ned sidan. Utvecklingen på området är galopperande och en webbläsare blir på något år föråldrad. Ännu finns det inga bilder. För att få så stor spridning som möjligt finns även länkar från Svensk Botanisk Förenings hemsida och Mossornas Vänner är även medlem i Svenska Miljönätet som är en katalog över ett otal hemsidor som innehåller miljödata, miljöstatistik och / eller miljöinformation.

Det som i dagsläget finns tillgängligt på hemsidan är mest föreningsinformation. Nu hittar man en kort beskrivning av vad Mossornas Vänner är, vilka som ingår i styrelsen och vilka de regionala kontaktpersonerna är, samt en översikt över de exkursioner som är planerade både på riksplanet och på lokalnivå. Dessutom finns här en liten historisk översikt över de riksexkursioner som föreningen har anordnat med ungefärligt antal deltagare, tidpunkt och landskap och var i Myrinia man kan läsa utlysning respektive exkursionsrapport. Myrinias redaktion och författarinstruktion finns med och även innehållsförteckningar över samtliga häften av tidskrifterna "Mossornas Vänner" och "Myrinia". En del som kan utökas betydligt kallas för "För nybörjaren", där Henrik Weibull har skrivit om användbar litteratur och även några enkla mosspreparerings tips finns med. Hänvisning finns till de gällande checklistorna (Söderström m.fl.: 1992, Hedenäs & Söderström 1992 och Söderström & Hedenäs 1994). Som ett exempel på

vad som kan vara värdefullt för amatören är en liten ordlista med vanliga förkortningar på herbariekollekter. Namnen på Sveriges landskapsmossor är också listade och är det enda som hitintills har givit någon reaktion utifrån.

Hur skall vi nu gå vidare? Det finns mycket som skulle vara intressant att ha på hemsidan. Förslag mottages tacksamt.

Adressen till hemsidan är <http://home6.swipnet.se/~w-65640/>

Tveka inte att höra av dig med synpunkter om av vad som kan göras bättre eller bör läggas till.

Vill du ha ett e-postmeddelande varje gång hemsidan revideras kan du höra av dig till mig.

Citerad litteratur

- Hedenäs, L. & Söderström, L. 1992: Svenska mossors systematiska indelning. *Myrinia* 2: 61-67
Söderström, L.; Hedenäs, L. & Hallingbäck, T. 1992: Checklista över Sveriges mossor. *Myrinia* 2: 13-56
Söderström, L. & Hedenäs, L.. 1994: Checklista över Sveriges mossor. Nyfynd och rättelser. *Myrinia* 4: 30-33

Myrinia 8 (1), 19 (1998)

Etymologiska bagateller: *Aneura pinguis* fetbålmossa

Niklas Lönnell

Pontonjärg. 49, 112 37 Stockholm, Niklas.Lonnell@swipnet.se

Abstract: The meaning of the Latin and Swedish name on Aneura pinguis is discussed.

Släktnamnet *Aneura* kommer från de grekiska orden α (utan) och $\nu\epsilon\upsilon\upsilon\upsilon$ (nerv), vilket torde anspela på att mittsträng saknas i bålen (Wittstein 1856). Artepitetet *pinguis* betyder enligt Iseborg (1996) fet, välgödd. Och visst kan fetbålmossan te sig tämligen välgödd om man jämför dess tjocka bål med en anorektisk *Pellia* (*Pellia* spp.) med sin lövtunna bål. Om man jämför fetbålmossan med en klen *Riccardia* spp., som *Aneura* tidvis har räknats in i, så är fetbålmossan mer robust. Det svenska namnet fetbålmossa finns med i Krok & Almquist (1917). Tänkbart är ju att namnet syftar på den fettglans som bålarna har. Det danska namnet som används av Rostrup m.fl. (1904) anspelar på den tjocka bålen samt avsaknaden av mittsträng.

Latin	Svenska	Norska	Danska	Isländska
<i>Aneura</i>	Fetbålmossa	Feittmose	Tyk nerveløs	Fleiðumosi
<i>pinguis</i>	(Söderström m.fl. 1992)	(Frisvoll 1995)	(Rostrup m.fl. 1904)	(Bergthór Jóhannsson)

Citerad litteratur

- Frisvoll, A. A., Elvebakk, A., Flatberg, K. I. & Økland, R. H. 1995: Sjekkliste over norske mosar - Vitskapleg og norsk namneverk. *NINA Temahefte* 4.
Iseborg, R. 1996: *Växternas latinska namn - förklaringar av latinska och grekiska ord*. Stockholm. Botaniska Sällskapet i Stockholm.
Krok, O. B. N. & Almquist, S. 1917: *Svensk flora II- kryptogamer, fjärde upplagan*. Stockholm. Albert Bonniers bokförlag.
Rostrup, E., Jensen, C., Kolderup Rosenvinge, L. & Petersen, S. 1904: *Vejledning i den danske flora - andel del blomsterløse planter*. København. Gyldendalske boghandel nordisk forlag.
Wittstein, G.C. 1856: *Etymologisch-botanisches Handwörterbuch*. Erlangen. Verlag von J.J. Palm und Ernst Elke.

Exkursion med mossornas vänner till Hässleholmstrakten i Skåne den 12 oktober 1997

Torbjörn Tyler

Botaniska Museet, Ö. Vallgatan 18, 223 61 Lund.

Abstract: A report from an excursion with Mossornas Vänner in the around Hässleholm in the province of Skåne.

Mossornas vänner i Skåne har påbörjat en genomgång av vad som finns samlat av skånska mossor i herbariet i Lund (LD) bland annat med syfte att få tips på lokaler som förr haft en intressant mossflora men som inte besökts av någon bryolog på mycket länge. Det visade sig finnas många kollektioner av intressantare arter samlade i Brönnestad och angränsande socknar söder om Hässleholm och därför anordnades en exkursion till dessa numera sällan besökta trakter. De äldre insamlingarna, främst gjorda av J. Persson, C. O. Hamnström och S. Berggren, har idag över hundra år på nacken med då jag kände trakten något sedan tidigare och vet att där ännu finns en del orörda skogsbranter och raviner hade vi gott hopp om att återfinna några av sällsyntheterna.

Första exkursionsmål var "Spragleröds hallar" – en lokalangivelse som återkommer på många gamla kollektioner men som inte återfinns på någon karta. Det är dock ganska klart att man med dessa "hallar" avsåg den mycket branta västslutningen av Göingeåsen söder om Spragleröds gård. Väl framme här visade det sig emellertid att den intressantaste delen av området var avspärrad med tillträdesförbud för allmänheten. Vi letade lite i de bokskogsklädda branterna utanför avspärrningen men hittade inga större sällsyntheter. Dock hade vi turen att hitta en tuva *Hypnum andoi* (trådflåta) i tidigt fruktstadium och som därigenom var relativt lätt bestämbar. Denna art är sannolikt inte särskilt sällsynt men kan vara mycket svår att upptäcka bland all *Hypnum cupressiforme* (cypressflåta) varför det är svårt att säga hur vanlig den egentligen är. På de fuktiga gneisklipporna påträffades även stora mängder *Diplophyllum albicans* (nervveckmossa), *Scapania nemorea* (klippskapania) och *Racomitrium aquaticum* (sipperraggmossa).

På väg mot nästa lokal gjorde vi ett snabbstopp vid den kombinerade landsvägs- och järnvägsbron över Tormestorpsån strax söder om Tormestorps samhälle. Någon föreslog att här skulle kunna finnas *Cinclidotus fontinaloides* (forsmossa) och jag blev nedskickad under bron för att söka denna. Någon *Cinclidotus* lyckades jag nu inte fiska upp men däremot fick jag strax nävarna fulla med *Fontinalis dalecarlica* (smal näckmossa) som åtminstone jag inte alls

förväntat mig att finna här. På de murade brofundamenten växte dessutom stora kuddar av *Tortula latifolia* (trubbskruvmossa) samt något som vi i fält först ville ha till någon *Ceratodon*-form men som vid mikroskopet avslöjade sig som *Didymodon insularius* (orange lansmossa). Således två "kalkmossor" i en fattig urbergsbygd där de säkert inte skulle förekomma om inte människan spritt ut murbruk och cement överallt där hon dragit fram.

Vi tänkte nu lägga resten av dagen på att leta efter *Metzgeria conjugata* (stor bandmossa) som samlats upprepade gånger "mellan Skyrup och Hovdala". Detta är knappast någon exakt lokalangivelse men då jag visste att det emellan dessa båda herrgårdar endast finns två klippor på vilken denna art kan ha förekommit skulle det ändå inte vara så svårt att kontrollera om arten fanns kvar. Först blev det emellertid ännu ett oplanerat snabbstopp vid en rad med gamla almar vid vägen strax söder om den gamla snapphaneborgen Hovdala. Dessa almar befanns ha en synnerligen rik epifytflora med minst 15 arter mossor, däribland *Orthotrichum obtusifolium* (trubbhättemossa), *Orthotrichum pumilum* (dvärghättemossa) och *Tortula virescens* (alléskruvmossa).

Efter en kort lunchpaus i en ödeträdgård gav vi oss så av mot det största av klippområdena i området, dvs branterna väster om Dalleröd. Det blev en lite längre promenad genom ett frodigt askkärr med riklig *Matteuccia struthiopteris* (strutbräken) och andra krävande kärlväxter. Något fick oss att stanna vid en tuva med en mossor som habituellt liknade den här allestädes förekommande *Rhytidiadelphus loreus* (västlig hakmossa) men som avvek i färgen och verkade lite klenare och spretigare. Jag ville först ha detta till *Hylocomiastrum umbratum* (mörk husmossa) men de övriga var tveksamma och under mikroskopet visade det sig vara *Loeskeobryum brevirostre* (västlig husmossa) vi hittat. Lite mindre förvånande i denna del av landet men ändå ett trevligt fynd. De nordvänderna klippor vi sökt visade sig bestå av mycket fattig gneis – det vanliga i denna trakt – något som satte sina spår i mossfloran. En del arter som är vanliga på dylika klippor men ändå inte kan sägas vara allmänna i det bergfattiga Skåne förekom här rikligt. Detta gäller exempelvis *Barbilophozia attenuata* (pigglumtermossa), *Tritomaria quinquedentata* (stor lobmossa), *Bartramia pomiformis* (kuddäppelmossa) och *Pohlia cruda* (opalnicka). På en av krattekarna uppe på klipporna noterades *Antitrichia curtipendula* (fällmossa) och mer av denna sågs på en ask på väg tillbaka till bilarna. Detta är en art som åtminstone numera inte är någon vanlig syn i de södra delarna av Skåne. Någon *Metzgeria conjugata* fanns dock inte att se, möjligen var gneisen här ett alltför surt substrat, men det är alls inte otänkbart att det kan ha varit här arten samlades under 1800-talet då klipporna för övrigt föreföll lagom fuktiga och skyddade.

Nu återstod endast en liten klippa på ett fåtal kvadratmeter vid sockengränsen strax öster om Tostarp i Matteröd socken. Vi trodde väl inte att vi skulle finna något av intresse där men då det var den enda återstående möjligheten att finna *Metzgeria conjugata* i trakten så gjorde vi ändå ett stopp här. Denna stenklump visade sig hysa en betydligt mer krävande flora än vad som förekommer på traktens gneiser och utgjordes uppenbarligen av någon rikare bergart. Riktigt vilken bergart det var frågan om blev vi aldrig klara över men den var tämligen homogent rödrosa och möjligen var det en extremt storkristallig porfyrisk granit. Någon *Metzgeria* hittade vi emellertid inte här heller men däremot andra krävande arter som *Neckera crispa* (grov fjädermossa), *N. complanata* (platt fjädermossa), *Thamnobryum alopecurum* (rävsvansmossa), *Homalia trichoma-*

noides (trubbfjädermossa), *Mnium stellare* (blek stjärnmossa), *Fissidens adianthoides* (stor fickmossa), *Lejeunea cavifolia* (blåsflikmossa) och *Porella cordaeana* (stenporella). Sannolikt hittade vi härmed för flera av dessa arter den enda lokalen i socknen och således var även detta ett lyckat stopp. Över huvud taget är bergfasta klippor så pass ovanliga i Skåne att det alltid är värt att titta lite närmare på vad som växer på dem även om det kan vara svårt att övertyga norrifrån kommande bryologer om detta.

Angående *Metzgeria conjugata* kan det vara värt att här nämna att jag vid en "förexkursion" några veckor tidigare hittade denna på en mycket otillgänglig klippa i forsen söder om Hovdala. Arten finns således fortfarande kvar i denna trakt.

Vi som exkurerade var Torbjörn Tyler, Nils Cronberg och Gerhard Kristensson.

"Vakta" en mossa!

Niklas Lönnell, Pontonjärg. 49, 112 37 Stockholm, Niklas.Lonnell@swipnet.se

Floraväkteri för kärlväxter har pågått i 10 år i vissa landskap, med de lokala botaniska föreningarna som samordnare. Mossornas Vänner skall nu vara samordnare för floraväkteri av mossor i de distrikt där något fungerande väkteri för mossor ej ännu finns.

Floraväkteriet består i att lokaler för de mest hotade arterna (i kategorierna akut hotad och sårbar) återbesöks med regelbundna intervall för att kontrollera att arten finns kvar, upptäcka potentiella eller akuta hot mot artens fortlevnad på lokalen, samt för att uppskatta populationens storlek.

Skicka gärna in observationer av rödlistade arter (i kategorierna försvunnen, akut hotad och sårbar) till ovanstående adress eller e-postadress. Även uppgifter om att arten har eftersökts förgäves på gamla lokaler är av intresse.

Myrinia 8 (1), 23–24 (1998)

Mossornas vänners höstexkursion till Grännatrakten 27-28 september

Helena Gralén

Paradisgatan 29H, 413 16 Göteborg

Abstract: This is a report from a Mossornas Vänners excursion in the Swedish province Östergötland, near the great lake Vättern.

Lördagen den 27 september

Ett 20-tal mossvänner samlades på Tässehall i Bunn för dagens exkursion. Exkursionsledaren Thomas Fasth förde oss till Ingerysdalen, en s.k. skura eller kanjon. Skuran med dess branta bergssidor löper i öst-västlig riktning och landsvägen till Bunn följer dess botten. Vi började med den nordvända branten och bland rasbranter, lodytor, lågor m.m. klättrade vi omkring på jakt efter intressanta mossor. Karaktäristiska mossor för området var mörk husmossa (*Hylocomiastrum umbratum*), slät klipptuss (*Cynodontium bruntonii*), skuggtrasselmossa (*Heterocladium heteropterum*) och den för östra Sverige ovanliga västlig hakmossa (*Rhytidiadelphus loreus*). På bergväggarna växte här och var stor äppelmossa (*Bartramia halleriana*) och rävsvansmossa (*Thamnobryum alopecurum*). Där skuran var som smalast hittades skuggmossa (*Dicranodontium denudatum*) på en bergvägg. På lågor i branten växte fina exemplar av vedtrappmossa (*Anastrophyllum hellerianum*). I ett litet alkärr växte alsidenmossa (*Plagiothecium latebricola*) på alsocklarna samt västlig husmossa (*Loeskeobryum brevirostre*). Lokalen innehade även arter såsom stor och liten revmossa (*Bazzania trilobata* och *B. tricrenata*), praktfläta (*Hypnum imponens*) och platt fjädermossa (*Neckera complanata*).

Efter klättringen i Ingerysdalen for vi till Förenäs vid sjön Bunn. I sluttningen ner mot sjön fanns en ädellövskog och här växte bl.a. piskbaronmossa (*Anomodon attenuatus*), liten baronmossa (*A. longifolius*) och grov baronmossa (*A. viticulosus*). På träden växte även platt fjädermossa (*Neckera complanata*) och trubbfjädermossa (*Homalia trichomanoides*). Även på denna lokal fanns västlig hakmossa (*Rhytidiadelphus loreus*). Innan solnedgång och middag hann vi med en lokal till, 300 m SV Tässehall rann en bäck igenom en alsumpskog och en gransumpskog med en del intressanta mossor. Alsidenmossa (*Plagiothecium latebricola*) växte även på dessa alsocklar och på en låga hittades några sporhus av grön sköldmossa (*Buxbaumia viridis*). Långfliksmossa (*Nowellia curvifolia*) växte på lågorna och på trädstammarna blåsfliksmossa (*Lejeunea cavi-*

folia). Andra arter som hittades var grov fjädermossa (*Neckera crispa*) och västlig hakmossa (*Rhytidiadelphus loreus*).

28 september

Söndagens första exkursionsmål gick till Östra Vätterbranten mellan Huskvarna och Gränna. Det gick brant nedför mot Vättern och vi följde Ölabäcken nedåt. Bäckens karaktäristiska arter var bäcknäbbmossa (*Rhyncostegium riparoides*) och kvarnbäckmossa (*Hygrohypnum luridum*). I kanten av bäcken växte skogstimmia (*Timmia austriaca*) och orange lansmossa (*Didymodon insulanus*). Andra intressanta mossor som hittades i branten var bl.a. vedtrappmossa (*Anastrophyllum hallerianum*), räsvansmossa (*Thamnobryum alopecurum*), stor äppelmossa (*Bartramia halleriana*), stor revmossa (*Bazzania trilobata*) och vågig sidenmossa (*Plagiothecium undulatum*). När vi kommit ner för branten till Vätterns strand följde vi strandkanten söderut innan vi återvände uppför branten. På klipporna vid vattnet växte trubbgimmia (*Grimmia unicolor*), stor grimmia (*Grimmia elatior*), sipperblindia (*Blindia acuta*) och kalkkammosa (*Ctenidium molluscum*). Vid lunchrasten visade Leif Appelgren upp sitt fynd av en sällsynt levermossa; spindelmosa (*Cololejeunea calcarea*).

Efter lunch blev det en tur till Västanå naturreservat. Reservatet ligger vid Vättern och vårt mål blev de hala skifferhällarna i strandkanten. Under ett klippöverhäng växte nålmossa (*Rhynchostegiella tenella*). På klipporna i strandkanten växte bl.a. skvalpmossa (*Dichodontium pellucidum*) och kalkkuddmossa (*Gymnostomum aeruginosum*). I en sandbrant växte sandflikmossa (*Lophozia bicrenata*). Innan denna exkursionshelg avslutades visade Tomas Hallingbäck västlig husmossa (*Loeskeobryum brevirostre*) på en gammal lokal nära Röttle å.

Myrinia 8 (1), 25 (1998)

Ny litteratur

Nyholm, E. 1998. Illustrated Flora of Nordic Mosses. Fasc. 4. Aulacomniaceae - Meesiaceae - Catosciaceae - Bartramiaceae - Timmiaceae - Encalyptaceae - Grimmiaceae - Ptychomitriaceae - Hedwigiaceae - Orthotrichaceae. Nordic Bryological Society, Copenhagen and Lund. sid. 249-405. Beställes från: Redaktionskontoret, Ekologihuset, S-223 62 Lund, Sverige, eller Knud Graphic Consult, P.O. Box 80, DK-5270 Odense N, Danmark. Pris: 300 danska kronor + moms.

Så har då äntligen den fjärde delen av Elsa Nyholms flora utkommit, denna gång under medverkan av Hans Blom (*Schistidium*), Arne Frisvoll (*Racomitrium*), Lars Hedenäs (*Hedwigia*) och Jette Lewinsky-Haapasaari (*Orthotrichales*). Det har alltså hänt en del när det gäller dessa grupper, men även i övriga delar har mycket förändrats. Exempelvis inkluderas nu 17 arter i släktet *Encalypta*, mot 10 i den gamla floran, och i släktet *Grimmia* 29 mot tidigare 24. Trots att tryckeriet även denna gång misslyckats med en hel del av illustrationerna i floran, är den nya floradelen ett absolut måste för den som vill ha en chans att bestämma våra arter i de behandlade familjerna. [L.H.]

Utbytestidskrifterna

MEYLANIA nr. 13 har nu utkommit. Här behandlas som vanligt både bryologiska och lichenologiska ämnen. Bland annat kan man läsa om vad Schweizerische Akademie der Naturwissenschaften är för något, om höjdrekor för mossor (en bra bit över 4000 m i Alperna) och om släktet *Racomitrium* i Ukraina. En längre artikel behandlar släktet *Orthotrichum* i den schweiziska kantonen Bern. [L.H.]

Bryologisk litteratur till försäljning

På Sektionen för Kryptogambotani (Naturhistoriska Riksmuseet) får vi då och då in litteratur som vi redan har i vårt bibliotek. Eftersom en del av denna litteratur kan vara av intresse för Myrinias läsare, erbjuds nedanstående till försäljning. Tag kontakt med Lars Hedenäs (08-6664214 dagtid, 08-992351 kvällstid) om du är intresserad. Porto tillkommer på nedanstående priser om du inte kan hämta dem själv på museet).

Flatberg, K. I. 1986. Taxonomy, morphovariation, distribution and ecology of the *Sphagnum imbricatum* complex with main reference to Norway. *Gunneria* 54: 1-118. Pris 50:-

Frisvoll, A. A. 1988. A taxonomic revision of the *Racomitrium heterostichum* group (Bryophyta, Grimmiales) in N. and C. America, N. Africa, Europe and Asia. *Gunneria* 59: 1-289. Pris 175:-

Krusenstjerna, E. von. 1945. Bladmossvegetation och bladmossflora i Uppsala-trakten. *Acta Phytogeographica Suecica* 19: 1-250, Pl. 1-4, karta. Pris 100:-

Mårtensson, O. 1955-1956. Bryophytes of the Torneträsk area, northern Swedish Lappland. Del I-III. *Kungl. Svenska Vetenskapsakademiens Avhandlingar i Naturskyddsärenden* 12: 1-107, 14: 1-321, 15: 1-94, kartor. Pris 200:-

Waldheim, S. 1944. Mossvegetationen i Dalby-Söderskogs nationalpark. *Kungl. Svenska Vetenskapsakademiens Avhandlingar i Naturskyddsärenden* 4: 1-142, Tavla 1-6. Pris 75:-

Exkursioner Södermanland / Uppland, hösten 1998

Följande datum kommer exkursioner preliminärt att äga rum i Stockholms-trakten.

1. Helgen 10-11 oktober: inventeringsläger i norra Uppland.
2. Lördagen 7 november.
3. Söndagen 22 november.

Exkursionerna utgår från Stockholm. För mer exakt information kontakta:

Niklas Lönnell
Pontonjärg. 49, 112 37 Stockholm
08-654 81 29
Niklas.Lonnell@swipnet.se

Höstexkursioner i Skåne 1998

Söndagen den 13 september

Exkursion till Hallandsåsen. Leif Appelgren har inventerat en del våtmarker och slåtterängar på åsen som han kommer att visa oss. Vi kan hoppas på att se gyllenmossa *Tomentypnum nitens*, kärrkammosa *Helodium blandowii*, dunmossa *Trichocolea tomentella*, purpurvitmossa *Sphagnum warnstorffii*.

Söndagen den 4 oktober

Denna söndag blir det en floravårdsexkursion till Havgårdsjön för att leta efter vissa sällsynta *Bryum*-arter (halsbryum *Bryum turbinatum* och havsbryum *B. warneum*). Om tiden räcker till fortsätter vi ner emot Ystad för att eftersöka sandnäbbmossa *Rhynchostegium megapolitanum*.

Söndagen den 8 november

Exkursion till sydvästkusten. Vi besöker strandängar, sanddyner och ljunghed på Falsterbo-halvön och eventuellt uppåt Foteviken.

Höstekursion till Ångermanland 26-27 september 1998

Roland Moberg har lovat att guida oss runt på några lokaler i Ångermanland lördagen 26/9 och söndagen 27/9.

Att göra artutfästelser i förväg är alltid dumt men Ångermanlands landskapsmossan *Ptilidium pulcherrimum* tår fransmossa bör vi kunna utlova i alla fall. För den som vill förkovra sig så besökte Hampus Wilhelm Arnell och Christian Jensen området i början av seklet (Arnell & Jensen 1926). Det fjärde häftet 1977 av Svensk Botanisk Tidskrift hade Ångermanland som tema. Den artikel som tar upp en del mossor är den av Ericsson (1977). En grundlig genomgång av växtligheten ges i Ångermanlands flora (Mascher 1990).

Logimöjligheter finns på vandrarhemmet 3 km S om Docksta samhälle. Kostnad: 100:-/natt för medlemmar i STF, 30-40:- mer för icke medlemmar.

Om man kommer E4:an söderifrån kan man börja vakna när man passerar den nya Höga kusten-bron, då är det 3 mil kvar. När man passerar Ullånger är det 7 km kvar. Stora vandrarhemsskyltar varnar sedan i tid. Vid avfarten finns även en liten gul skylt med texten Skoved. Några röda hus syns uppe på ett krön, med en pool framför vandrarhemmet. 150 m efter avfarten från E4:an är man framme.

Anmäl er **senast 1 september** till Niklas Lönnell, Pontonjärg. 49, 112 37 Stockholm, Niklas.Lonnell@swipnet.se, 08- 654 81 29.

Meddela hur du tänker ta dig till exkursionen och när du anländer. Om du har bil, ange hur många lediga platser du har för transporter under exkursionsdagarna. Tåg går till Kramfors. Till vissa avgångar går det även bussar vidare till Docksta. Bussar går också från Uppsala/Stockholm och Luleå/Umeå. Kontrollera om bussarna stannar vid vandrarhemmet.

Lästips

Arnell, H.W. & Jensen, C. 1926: Mossstudier i Nordingråområdet. Svensk Bot. Tidskr. 20: 456-469.

Ericson, L. 1977: Strandvegetationen vid Höga kusten i Ångermanland. Svensk Bot. Tidskr. 71: 383-413.

Mascher, J.W. 1990: Ångermanlands flora. Lund.

Nyutnämnda hedersmedlemmar i Mossornas Vänner

Gustaf Bernström

Gustaf Bernström, disponent för Kronans droghandel i Göteborg, var under 1970 och 80-talen en ivrig tillskyndare av Mossornas Vänner verksamhet i Göteborgsområdet och utforskandet av dess mossflora. Gustafs positiva inställning till vår förening var viktig eftersom han var sekreterare i Botaniska föreningen i Göteborg från 1975 till 1986. Under hans initiativ genomfördes ett flertal samarrangemang mellan Botaniska föreningen i Göteborg och Mossornas Vänner. Amatörbryologin i Göteborgsområdet fick därigenom en mycket kraftig förstärkning. Mellan åren 1984 och 1997 var han dessutom revisor i Mossornas Vänner och han gjorde därmed ett viktigt arbete i styrelsen och föreningen en ovärderlig tjänst.

Föreningen vill uppmärksamma Gustaf Bernströms värdefulla insatser för föreningen och vi anser honom mycket värdig att väljas till hedersledamot i föreningen.

Elsa Nyholm

Elsa Nyholm är kanske mest känd för sitt arbete med bladmossdelen av 'Illustrated Moss Flora of Fennoscandia', som kom ut under åren, 1954-1969 och den under 1980-talet påbörjade 'Illustrated Flora of Nordic Mosses' som inte är en andra upplaga av den första floran, utan en i stora delar helt ny flora som omfattar hela Norden. Något som många inte känner till är att dessa florer till en mycket stor del skrivits och illustrerats, det senare till större delen av Elsa själv, vid sidan av det vanliga arbetet, och florna är alltså i mycket resultatet av många års tålmodig 'fritidssysselsättning'. Vid sidan av flora-arbetet har Elsa även hunnit med att publicera ett större antal arbeten om våra mossor i olika tidskrifter. Elsa var dessutom med och grundade Nordisk Bryologisk Förening.

Elsa har verkat för bryologin även på det mer personliga planet. Hon har alltid varit hjälpsam när forskare och amatörer funderat över olika mossrelaterade problem. Hon har sammanfört många mossintresserade, ofta över en matbit och med berättelser från bryologiska äventyr i när och fjärran. Elsa nöjde sig nämligen inte med att titta i herbariet när hon arbetade med mossorna, utan reste runt i hela Norden, liksom i övriga Europa och flera gånger i Turkiet. Det torde vara ställt utom allt tvivel att Elsa genom sitt arbete med den nordiska mossfloran har lagt grunden för dagens stora svenska intresse för mossor, både bland forskare och amatörer. Hennes arbeten är basen för en stor del av det arbete som idag utförs rörande mossornas taxonomi och ekologi, men även för det mossfloristiska utforskandet av landet.

Föreningen vill uppmärksamma Elsa Nyholms värdefulla insatser inom bryologin och vi anser henne mycket värdig att väljas till hedersledamot i föreningen.

Extra årsmöte i Mossornas Vänner Nya stadgar

Härmed utlyses ett extra årsmöte med anledning av att föreningens stadgar är i stort behov av en revidering. Årsmötet kommer äga rum lördagen den 26 september 1998 på vandrarhemmet (STF) i Docksta i Ångermanland. Det blir i samband med Mossornas Vänner höstexkursion till Ångermanland – se ovan!

Föreningens nuvarande stadgar

Stadgarna antogs ursprungligen vid konstituerande sammanträde 1980-09-14 och förändrades vid styrelsemöten 1987-11-08, 1988-11-12, 1992-04-25 samt 1993-10-02.

1. Föreningen Mossornas Vänner skall verka för ökad kännedom om mossor och deras utbredning i Sverige.
2. Medlem i föreningen blir den som inbetalt fastställd årsavgift.
3. Årsavgiften innefattar prenumeration på medlemsbladet.
4. Årsmöte hålls före 1 november. Vid årsmötet väljes följande funktionärer för det kommande året: ordförande, v. ordförande, kassör, sekreterare samt exkursionssekreterare. Nämnade funktionärer utgör föreningens styrelse. Vid årsmötet utses revisor.
5. Föreningens tillgångar förvaltas av kassören, som ansvarar för bokföring samt in- och utbetalningar enligt styrelsens beslut. Revision av räkenskaper sker senast 1 april året efter räkenskapsåret. Ekonomiskt ansvariga för föreningens medel, tills godkänd revision föreligger, är de som företräder föreningen ekonomiskt.
6. Föreningen upplöses, om 2/3 av antalet närvarande medlemmar så beslutar. Före upplösningen av föreningen skall skriftlig kallelse utgå till alla medlemmar.
7. Vid föreningens upplösning företas slutrevision. Eventuellt överblivna medel tillföres Botaniska Föreningen i Göteborg, såsom varande den främste ekonomiske bidragsgivaren.
8. Ändring av stadgarna beslutas vid två på varandra följande sammankomster.
9. Ordföranden, Per Johansson, och kassören, Gerhard Kristensson, tecknar var för sig föreningen i ekonomiska ärenden.

Förslag till nya stadgar för Mossornas Vänner

- \$1 Föreningen Mossornas Vänner skall verka för ökad kännedom om mossor och deras utbredning i Sverige, samt att främja kontakt, gemenskap och utbyte mellan mossintresserade personer.
- \$2 Medlem i föreningen är den som inbetalt fastställd årsavgift.
- \$3 Årsavgiften innefattar prenumeration på medlemsbladet Myrinia.
- \$4 Ordinarie årsmöte hålls före 1 november. Extra årsmöte kan utlysas om styrelsen eller

revisorn anser det befogat. Tid och plats för årsmöte och extra årsmöte skall meddelas medlemmarna senast en månad i förväg. Förslag till föreningens årsmöte skall skriftligen vara styrelsen till handa senast 20 dagar innan årsmötet.

- \$5 Ordinarie årsmöte skall innehålla: Val av mötesordförande, mötessekreterare och justerare, fråga om mötet behövs utlysts, styrelsens verksamhetsberättelse bestående av kassörens och redaktionens rapport, revisorernas rapport, fråga om ansvarsfrihet för föregående års förvaltning, val av ordförande och styrelsens övriga poster, val av revisor och revisorsuppleant, val av valberedning, val av redaktion till föreningens tidsskrift, övriga ärenden.

- \$6 Vid årsmötet väljs föreningens styrelse bestående av 6 till 8 personer. I styrelsen skall ingå ordförande, vice ordförande, kassör, sekreterare och exkursionssekreterare, samt ytterligare en till fyra ledamöter. Styrelsen är beslutsmässig om fler än hälften av ledamöterna deltar i mötet. Tid och plats för mötet skall meddelas ledamöterna senast en vecka i förväg.

- \$7 Föreningens tillgångar förvaltas av kassören, som ansvarar för bokföring samt in- och utbetalningar enligt styrelsens beslut. Revision av räkenskaper sker senast 1 april året efter räkenskapsåret, vilket följer kalenderåret. Ordföranden och kassören tecknar var för sig föreningen i ekonomiska ärenden och ansvarar för föreningens medel tills godkänd revision föreligger.

- \$8 Föreningen upplöses, om 2/3 av antalet närvarande medlemmar så beslutar på två på varandra följande möten, varav ett skall vara ordinarie eller extra årsmöte. Före upplösningen av föreningen skall skriftlig kallelse utgå till alla medlemmar.

- \$9 Vid föreningens upplösning företas slutrevision. Eventuellt överblivna medel tillföres Svenska Botaniska Föreningen att förvaltas som stipendiefond för främjande av bryologin i Sverige.

- \$10 Ändringar av stadgarna beslutas vid två på varandra följande möten, varav ett skall vara ordinarie eller extra årsmöte. För bifall krävs minst 2/3 av rösterna. Ändringsförslag skall meddelas medlemmarna senast en månad innan mötet. Synpunkter på ändringsförslaget lämnas till styrelsen.

Medlemsmatrikel

Fullt betalande medlemmar under 1997

- Abenius, Johan, Vårdkasstigen 10, 149 41 Nynäshamn, tel 08-520 185 66/698 12 90, E-post jab@environ.se
- Åkerström, Henry, Västgötaresan 46, 2tr., 757 54 Uppsala
- Albinsson, Crister, Öhnnellsgatan 27, 392 30 Kalmar, tel 0480-289 69/44 62 29, E-post crister.albinsson@ng.hik.se
- Andersson, Anita, Östra Glänne, Bresken, 665 92 Kil
- Andersson, Janne, Rekrytgatan 65, 582 14 Linköping
- Andersson, Kjell, Lagmansholm pl. 5167, 447 95 Vårgårda, tel 0740-16 39 16 (pers.-sök.)
- Andersson, Leif, Halnagården, 545 93 Töreboda, tel 0506-143 01, E-post Leif.Andersson@toreboda.mail.telia.com
- Andréasson, Peter, Hienshyttan 7, 770 70 Långshyttan
- Appelgren, Leif, Tordmulevägen 3B, 227 35 Lund, tel 046-32 08 51
- Appelqvist, Susanne, Artillerigatan 18, 752 37 Uppsala, tel 018-51 08 92
- Aronsson, Mora, Rydmogatan 71, 195 55 Märsta, tel 08-591 286 62/018-67 34 14, E-post Mora.Aronsson@dha.slu.se
- Arulf, Per-Arne, Trädgårdsgatan 26 E, 521 42 Falköping, tel 0515-195 18/0500-45 40 97
- Backe, Susanne, Stengatan 33, 972 52 Luleå, tel 0920/22 34 72, E-post susbac@bd.lst.se
- Backéus, Ingvar, Prästgårdsgatan 9B, 752 30 Uppsala, tel 018-18 28 61
- Backlund, Maria, Norbyvägen 75B, 752 39 Uppsala, tel 018-50 45 03/18 27 80, E-post Maria.Backlund@systbot.uu.se
- Bellander, Berit, Furumovägen 17F, 806 41 Gävle, tel 026-18 06 55
- Bengtson, Ola, Kommendörsgatan 30B, 414 59 Göteborg, tel 031-14 85 81/14 24 80, E-post pro.natura@goteborg.mail.telia.com
- Bengtsson, Niklas, Väderkvarnsgatan 43A nb, 753 26 Uppsala, tel 018-14 37 73
- Berg, Sigvard, Jesper Svedbergs väg 25, 791 36 Falun
- Bergqvist, Sven, Dalgatan 7-9, 456 32 Kungshamn, tel 0523-320 22/398 80
- Bernström, Gustaf, Vedhuggaregatan 9, 412 61 Göteborg, tel 031-16 02 62
- Birath, Bengt, Våktaregatan 58B, 754 22 Uppsala
- Björkman, Leif, Paleoeologiska lab., Tornavägen 13, 223 63 Lund, tel 0708-56 67 77, E-post Leif.Bjorkman@geol.lu.se
- Björkman, Uno, Ånhult, 571 91 Nässjö
- Blomgren, Evastina, Dalgatan 7-9, 456 32 Kungshamn, tel 0523-320 22/396 23
- Bohlin, Anders, Halltorpsgratan 14, 461 41 Trollhättan, tel 0520-350 40/0521-27 01 90
- Böregren, Ivar, Brännarebygdsvägen 41, 290 62 Vilshult, tel 0454-711 65/220 25
- Borgström, Bertil, Linneavägen 6, 437 31 Lindome, tel 031-99 44 38, E-post Linnea@netg.se
- Brandsberg Drangeid, Svein Olav, Torstadskogen 39A, N-1364 Hvalstad, Norge, tel +47-66 98 11 70
- Bratt, Lennart, Linnévägen 23A, 791 32 Falun, tel 023-276 01/814 22
- Buck, William R, The New York Botanical Garden, Bronx, NY 10458-5126, USA, tel (212)220-8700
- Carlsson, Torsten, Eskilstunavägen 9A, 645 33 Strängnäs, tel 0152-154 69
- Carrington, Berndt, Hästbergsringen 18, 791 36 Falun, tel 023-71 15 62
- Cronberg, Nils, Sandbyvägen 204, 240 10 Dalby, tel 046-20 09 25, E-post Nils.Cronberg@sysbot.lu.se
- Croneborg, Hjalmar, Mattsarve Gammalgarn, 620 16 Ljugarn
- Grundwell, Alan C, 12 Kay Crescent, Headley Down, Hampshire GU35 8AH, England, tel (01428) 712198
- Dahlberg, Nils, Regementsgatan 30, 831 35 Östersund, tel 063-51 08 21
- Dahlsgaard, Mads, Tagensvej 15, DK-2200 København, Danmark
- Dahlström, Anna, Repslagaregatan 9B, 753 33 Uppsala
- Damsholt, Kell, Hagens Alle 24, DK-2900 Hellerup, Danmark
- Davidsson, Kaj, Hjalmarss väg 15, 289 31 Knislinge
- Delin, Anders, Kulgatan 40, 811 71 Järbo, tel 0290-708 21/700 87 (fax)
- Duerden, Anna-Stina, Pedagoggränd 11B, 907 30 Umeå
- Dynesius, Mats, Överboda 524, 905 88 Eckstein, Lutz, Våxtbio. Villavägen 14, 752 36 Uppsala, tel 018-51 56 05/18 28 80, E-post Lutz.Eckstein@vaxtbio.uu.se
- Edelsjö, Jan, Kadettgatan 5, 113 33 Stockholm, tel 08-30 30 62/67 34 74
- Edman, Malte, Långängesvägen 2, 820 10 Arbrå, tel 0278-415 74
- Edqvist, Margareta, Syrengatan 19, 571 39 Nässjö, tel 0380-106 29
- Een, Gillis, Karlbergsvägen 78, 113 35 Stockholm, tel 08-32 36 69/666 42 14, E-post kbo-gillis@nrm.se
- Ek, Tommy, Gamla sägen, Dänsebo, 585 96 Linköping

- Ekelöf, Gudrun, Ellahagsvägen 21 A, 187 32 Täby, tel 08-758 52 02/655 51 72
- Eklund, Stefan, Ljungvägen 8, 186 34 Vallentuna, tel 08-51 17 56 14/51 17 00 75
- Ekman, Joakim, Odengatan 35 A, 633 52 Eskilstuna, tel 016-12 13 69
- Ekqvist, Lars, Solberga Ängsväg 9, III, 125 44 Älvsjö
- Elofsson, Maria, Ringgatan 59A, 653 49 Karlstad, tel 010-659 02 08, E-post mariaelofsson@hotmail.com
- Engvall, Karin, Tegnénvägen 18, 823 30 Kilafors
- Eriksson, Jan, Lövvägen 12, 446 35 Älvängen, tel 0303-48 266, E-post Jan.Eriksson@mbox5.swipnet.se
- Eriksson, Pell Algot, Grindvägen 4, 782 75 Malungsfors, tel 0280-402 30
- Ersare, Gunnar, Ringvägen 2, 820 60 Delsbo, tel 0653-109 02
- Flint, Christina, Nytorpgsgatan 11B, 116 22 Stockholm
- Flodin, Lars-Åke, Rannevägen 12, 432 95 Varberg, tel 0340-204 08
- Frahm, Jan-Peter, Bot. Institut, Meckenheimer Allee 170, D-53115 Bonn, Tyskland, tel 228-733700/733120 (fax)
- Fransén, Sven, Vårmanadsgatan 3A, 415 10 Göteborg, tel 031-48 57 49/60 85 35
- Fransson, Petra, c/o Schnell, Tröskaregatan 6, 583 34 Linköping
- Fredriksson, Ingvar, Smyckevägen 7, 541 42 Skövde, tel 0500-43 55 41/0511-268 64
- Fritz, Örjan, Esperedsvägen 24, 313 31 Oskarström, E-post orjan.fritz@n.lst.se
- Gahnertz, Roger, Decemborgsgatan 51, 415 15 Göteborg, tel 031-48 37 04
- Geissler, Patricia, Conserv. & Jardin bot., C. P. 60, CH-1292 Chambésy/Genève, Schweiz
- Georgson, Kjell, Fruängsvägen 29, 302 41 Halmstad, tel 035-35 607/35 163
- Gilsenius, Bertil, Svarte Filips Gata 17, 424 44 Angered, tel 031-30 54 80
- Glans, Rustan, Fagerångsgatan 50, 521 41 Falköping, tel 0515-178 98/872 10, E-post glans@algonet.se
- Glimskär, Anders, Cellovägen 8, 756 54 Uppsala
- Gralén, Helena, Paradisgatan 29H, 413 16 Göteborg, tel 0303-694 55, E-post ncab@naturcentrum.se
- Gran, Roger, Byn Gustavsberg 22, 662 91 Åmål, tel 0532-430 21, 010-665 68 81
- Granqvist, Ingvar, Strandvägen 2, 730 61 Virsbo, tel 0223-345 71
- Grund, Lars-Olof, Kaxås 1663, 830 51 Offerdal
- Gunnarsson, Urban, Foghammarsvägen 7, 747 30 Alunda, tel 018-50 73 83/18 28 53, E-post Urban.Gunnarsson@vaxtbiou.uu.se
- Gustafsson, Camilla, Tryffelvägen 72, 756 46 Uppsala, tel 018-30 37 84/18 28 70, E-post Camilla.Gustafsson@vaxtbiou.uu.se
- Gustafsson, Lena, Glimmervägen 4A, 752 41 Uppsala, tel 018-50 88 23/18 85 82, E-post Lena.Gustafsson@skogforsk.se
- Gustafsson, Siv, Ållagatan 17 G, 521 33 Falköping, tel 0515-106 04
- Gustavsson, Lena, Bergsgårdsgården 21, 424 32 Angered, tel 031-48 92 02/773 38 63, E-post l.gustavsson@zool.gu.se
- Hägermark, Ingrid, Torggatan 1B, 613 30 Oxelösund, tel 0155-327 32/374 01
- Hagström, Anna, Kantorsgatan 36:410, 754 24 Uppsala, tel 018-25 29 14, E-post m94annah@ibg.uu.se
- Hallingbäck, Tomas, Körsbärsvägen 7, 741 31 Knivsta, tel 018-34 35 12/67 24 67, E-post Tomas.Hallingback@dha.slu.se
- Halvorsen Økland, Rune, Robergv. 34, N-3114 Tønsberg, Norge, tel 47 33330902/22851629
- Hassel, Kristian, Lademoens Kirkeallé 6, N-7042 Trondheim, Norge
- Hedenäs, Lars, Lillhagsvägen 8 BV, 124 71 Bandhagen, tel 08-99 23 51/666 42 14
- Hedgren, Per Olof, Sernanders väg 14, 2tr, 752 62 Uppsala
- Helsingborgs Museum, , Box 1283, 251 12 Helsingborg
- Henäng, Gullmar, Vikingavägen 13, 191 45 Sollentuna, tel 08-96 60 20/797 92 65
- Henell, Annika, Karlebyvägen 12, 168 55 Bromma, tel 08-87 06 84
- Herber, Ingemar, Majgårdsvägen 7, 141 44 Huddinge, tel 08-746 70 97
- Högmark, Görel, S:t Sigfridsgatan 55, 521 33 Falköping, tel 0515-180 35/811 08
- Högström, Stig, Neptungatan 21, 621 41 Visby, tel 0498-21 40 63
- Holst, Olle, Markaskälsvägen 5, 226 47 Lund, tel 046-12 30 61/222 98 44, E-post Olle.Holst@biotek.lu.se
- Hornbø, Kåre, Sö-Kringler, N-2030 Nannestad, Norge
- Hylander, Kristoffer, Lindgårdsvägen 42, 186 70 Brottbj, tel 08-51 24 19 41, E-post Stoffe.Hylander@Vallentuna.mail.telia.com
- Jacobsson, Conny, Olsmässgatan 1, 129 44 Hägersten, tel 08-88 75 49/0740-24 22 82
- Jacobsson, Per Gunnar, Ringvägen 41, 820 60 Delsbo
- Jannert, Bertil, Lyckebo Bestorp, 521 30 Falköping, tel 0515-183 26/870 00
- Jannert, Johan, Skogsbo, 523 99 Hökerum, tel 0321-516 04/272 03
- Jensen, Henrik, Bøhmensgade 14, DK-2300 København S, Danmark
- Jerkeman, Bo, Fasanvägen 45, 195 33 Märsta, tel 08-591 194 12/018-34 70 00
- Johansson, Agne, Mässeboda, 340 12 Annerstad, tel 0372-220 27/035-810 35
- Johansson, Bo Göran, Levide Vall, 621 93 Visby, tel 0498-26 62 04, E-post bogj@ram.got.kth.se
- Johansson, Kurt-Anders, Henrik Gjutes Gata 36 B, 541 45 Skövde, tel 0500-41 17 80
- Johansson, Ove, Håssleholmsvägen 9, 121 53 Stockholm
- Johansson, Thomas, Solvägen 13, 387 92 Borgholm, tel 0485-56 50 04
- Johansson, Torbjörn, Højager 34, DK-3400 Hillerød, Danmark, tel 48-24 28 34
- Johansson Rydin, Catarina, Ekbacksvägen 9, 184 32 Åkersberga
- Johnsson, Gunnar, Sjöbjörnsvägen 72, 4tr, 117 67 Stockholm, tel 08-19 59 32/790 72 05, E-post gunnarj@math.kth.se
- Jonsson, Bengt Gunnar, Vaxtholm 242, 905 95 Umeå, tel 090-570 85/16 77 18
- Jonsson, Fredrik, Per-Ersvägen 9B, 822 30 Alfta
- Jonsson, Kristina, Kaprifolvägen 38, 260 40 Viken, tel 042-23 70 45
- Karlsson, Bo, Måsvägen 26, 641 93 Katrineholm
- Karlsson, Roger, Höglundagatan 38, 703 68 Örebro, tel 019-12 71 59, E-post rogerivs@algonet.se
- Karlsson, Sven, Ekeberg Nästa, 331 95 Värnamo, tel 0370-280 78
- Karlsson, Thomas, Skogsvägen 46, 223 61 Enskede, tel 08-649 15 69/666 51 79
- Karström, Mats, Älvvägen 4, 960 30 Vuollerim, tel 0976-101 20
- Kellner, Olle, Skogsslingan 35, 806 42 Gävle, tel 026-12 44 09/17 10 00
- Keskkula, Raul, Stenbockens gata 116 3tr., 136 62 Haninge
- Knutsson, Tommy, Albrunna 1022, 380 65 Degerhamn
- Kristensson, Gerhard, Dekanvägen 8, 240 10 Dalby, tel 046-20 21 85/222 45 62, E-post Kristson@teorel.lth.se
- Larsson, Bengt M P, Johannesbäcksgatan 80B, 754 33 Uppsala, tel 018-22 25 72/67 24 18
- Larsson, Maria, Flogstavägen 59A, 1tr, 752 73 Uppsala
- Lindblad, Anders, Kålhagsgatan 1B, 824 52 Hudiksvall
- Lindhagen, Anna, Skyttegatan 6, 352 41 Växjö, tel 0470-256 36
- Lindström, Åke, Vårbygränd 30, 702 28 Örebro, tel 019-24 40 49
- Livon, Karmen, Rubingatan 4, 421 62 Västra Frölunda
- Løe, Geir, Bøckmans veg 67, N-7022 Trondheim, Norge
- Löfgren, Per, Gnejsvägen 14B, 907 40 Umeå, tel 090-19 10 56
- Löfroth, Michael, Karlsuddvägen 50, 185 93 Vaxholm, tel 0764-336 14/08-799 13 98
- Lönnell, Niklas, Pontonjärgatan 49 IV, 112 37 Stockholm, tel 08-654 81 29, E-post Niklas.Lonnell@swipnet.se
- Lövgren, Esse, Älgräsvägen 258, 127 30 Skårholmen, tel 08-97 34 55
- Lundkvist, Håkan, Frösslunda 3080, 380 62 Mörbylånga, tel 0485-440 83
- Månstråle, Natalia, Pontonjärgatan 49, 112 37 STOCKHOLM
- Mjörnman, Gösta, Lillebäcksvägen 4, 302 39 Halmstad, tel 035-12 74 82
- Naturhist. riksm., Krypto.-bot., Box 50007, 104 05 Stockholm, tel 08-666 40 00
- Nicklasson, Allan, Fogdegatan 6, 352 36 Växjö, tel 0470-109 19
- Nicolson, Bengt, Solvägen 51, 141 46 Huddinge
- Nyholm, Elsa, Helgonavägen 11, 223 62 Lund, tel 046-11 37 08
- Nyman, Per Olof, Måtaregränden 4, 226 47 Lund, tel 046-13 05 88/10 81 78
- Nystrand, Per-Olof, Litsvägen 33B, 831 42 Östersund, tel 063-12 82 91/14 61 15, E-post perny@z.lst.se
- Olausson, Erik, Bokgatan 12, 462 52 Vänersborg, tel 0521-199 88/27 05 73
- Oldhammer, Bengt, Oljonsbyn 5290, 794 92 Orsa, tel 0250-422 17/0248-101 85
- Owe-Larsson, Björn, Årstavägen 104 NB, 120 58 Årsta, tel 08-722 76 65/728 78 10, E-post bjorn.owe-larsson@neuro.ki.se
- Paltto, Heidi, Ågatan 6, 524 32 Herrljunga, tel 0513-125 76, E-post hepa0003@student.gu.se
- Pedersen, Arne, Snippen 19 F, N-0566 Oslo 5, Norge, tel 02-37 00 40
- Pedersen, Niklas, Smithsväg 6A, 132 39 Saltsjö-Boo
- Perjons, Yngve, Fiolvägen 6B, 780 41 Gagnef
- Persson, Kristian, Kantorsgatan 28:490, 754 24 Uppsala, tel 018-25 13 93, E-post x5kriper@ulmo.stud.slu.se
- Persson, Lennart, Ängsrogatan 2B, 554 39 Jönköping
- Petersson, Gunnel, Rundelsgatan 18, 263 33 Höganäs, tel 042-34 36 83
- Petterson, Bengt, Trollåsén 2920, 830 44 Nälden, tel 0640-208 45
- Pettersson, Tommy, Dimgatan 20, 754 31 Uppsala, tel 018-21 91 21
- Pferrn, Gun, Nyponvägen 20, 260 40 Viken, tel 042-23 67 61
- Rundlöf-Forslund, Susanne, Postmästaregatan 5, 392 47 Kalmar, tel 0480-42 03 30/820 00, E-post surf@h.lst.se
- Rydin, Håkan, Vaxtbiologiska inst., Villav. 14, 752 36 Uppsala, tel 018-18 28 54, E-post Hakan.Rydin@vaxtbiou.uu.se
- Rylander Hansen, Gunnar, Studiestræde 13B, 4TH, DK-1455 København K, Danmark
- Sanner, Bertil, Stensövägen 45, 392 47 Kalmar, tel 0480-878 54
- Schmitt, Alf, Fuse skola, 574 95 Vetlanda, tel 0380-911 31/0383-975 63
- Sellberg, Rikard, Runsö Gärd, 640 61 Stallarholmen
- Sidenvall, Göran, Skolgatan 33B, 671 31 Arvika, tel 0570-142 53/820 00
- Simán, Sanna, Häckvägen 12A, 756 51 Uppsala, tel 08/32 03 40

Sjöberg, Jan, Armévägen 64, 183 68 Täby, tel 08-732 49 48/729 20 00, E-post jan@divmed.ks.se
 Sjödén, Erik, Flogstavägen 65B, 752 72 Uppsala
 Sjögren, Erik, Fältvägen 1B, 756 46 Uppsala
 Sjöqvist, Olle, Nybohovsbacken 52, 117 64 Stockholm
 Skarp, Erik, Roslagsgatan 13, 113 55 Stockholm, tel 08-612 50 52/31 33 51
 Skarp, Liselott, Flogstavägen 65B, 752 72 Uppsala, E-post m91skarp@nucleus.ikg.uu.se
 Skofteland, Olav, Lord Salvesensgate 2, N-4500 Mandal, Norge, tel 043-61924
 SLU, Artdatabanken, Box 7007, 750 07 Uppsala, tel 018-67 10 00
 Smedmark, Jenny, Frösunda prästgård, 186 93 Vallentuna
 Snäll, Tord, Krongatan 2B, 752 38 Uppsala, tel 018-50 16 65
 Söderström, Lars, Kopparvägen 42 Z, 907 50 Umeå, tel 090-19 43 33
 Sögar, Peter, Åbacka Horn, 540 15 Våring, tel 0708-26 59 99
 Soldán, Zdenek, Dept. of Botany, Benátská 2, 128 01 Praha, Tjeckien
 Stureson, Lotta, Geijersgatan 1, 752 26 Uppsala, tel 018-55 49 16/08-15 65 45
 Thingsgaard, Karen, Hagens Allé 24, DK- 2900 Hellerup, Danmark, tel +45 3962 2542, E-post karent@bot.ku.dk
 Thygesen, Poul, Klockargården, Gryta, 740 82 Örsundsbro, tel 0171-613 03/0480-822 28
 Trift, Ida, Gumshornsgatan 7, 114 60 Stockholm

Tyler, Torbjörn, Runslingsan 8A, 224 77 Lund
 Ulfwi, Monica, Rindögatan 25, 115 58 Stockholm, tel 08-662 66 14
 van den Brink, Rune, Östra Höjden 9, Gåsborn, 682 92 Filipstad, tel 0590-230 66/0591-641 00, E-post RVDB@www.nellefors.se
 Váňa, Jiří, Dept. of Botany, Benátská 2, 128 01 Praha, Tjeckien
 Wadstein, Magnus, Eken, Hulta, 585 96 Linköping, tel 013-424 78/20 38 00
 Wahlström, Krister, Backgatan 16, 341 39 Ljungby, tel 0372-142 76
 Wasstorp, Birgitta, Kuskbostaden, Ulriksdals slott, 170 71 Solna, tel 08-624 03 49
 Weibull, Henrik, Blodstensvägen 14, 752 58 Uppsala, tel 018-50 61 59, E-post Henrik.Weibull@eom.slu.se
 Wejdmark, Mats, Nynäsvägen 9, 149 30 Nynäshamn, tel 08-52 01 88 17/52 03 85 90
 Welander, Jonas, Inst. f. viltökologi, Box 7002, 750 07 Uppsala, tel 018-69 26 50/67 22 65, E-post Jonas.Welander@vilt.slu.se
 Wergelius, Bertil, Blekingevägen 4, 757 58 Uppsala
 Westerberg, Sture, Lävågen 97, 976 34 Luleå
 Westerström, Sten, Grinnekullagatan 255, 417 42 Göteborg, tel 031-55 17 15
 Westlund, Kent, Kalibäck 4659, 820 29 Stråtjärna
 Wiklund, Karin, Dalby Hässle, 755 91 Uppsala, tel 018-38 22 37/67 34 12, E-post Karin.Wiklund@eom.slu.se
 Wilhelmsson, Per, Spånarp, 571 94 Nässjö, tel 0380-260 43/181 10

Medlemmar fördelade på olika provinser under 1997

Blekinge
 Ivar Böregren
Bohuslän
 Sven Bergqvist
 Evastina Blomgren
Dalarna
 Peter Andréasson
 Sigvard Berg
 Lennart Bratt
 Berndt Carrington
 Pell Algot Eriksson
 Bengt Oldhammer
 Yngve Perjons
Dalsland
 Roger Gran
Gotland
 Hjalmar Croneborg
 Stig Högström
 Bo Göran Johansson
Gästrikland
 Berit Bellander
 Anders Delin

Olle Kellner
Göteborg
 Ola Bengtson
 Gustaf Bernström
 Sven Fransén
 Roger Gahnertz
 Bertil Gilsenius
 Helena Gralén
 Lena Gustavsson
 Karmen Livon
 Sten Westerström
Halland
 Bertil Borgström
 Lars-Åke Flodin
 Örjan Fritz
 Kjell Georgson
 Gösta Mjörnman
Hälsingland
 Malte Edman
 Karin Engvall
 Gunnar Ersare
 Per Gunnar Jacobsson
 Fredrik Jonsson

Anders Lindblad
 Kent Westlund
Jämtland
 Nils Dahlberg
 Lars-Olof Grund
 Per-Olof Nystrand
 Bengt Pettersson
Lappland
 Mats Karström
Norrbotten
 Susanne Backe
 Sture Westerberg
Närke
 Roger Karlsson
 Åke Lindström
Skåne
 Leif Appelgren
 Leif Björkman
 Nils Cronberg
 Kaj Davidsson
 Helsingborgs Museum
 Olle Holst

Kristina Jonsson
 Gerhard Kristensson
 Elsa Nyholm
 Per Olof Nyman
 Gunnel Petersson
 Gun Pern
 Torbjörn Tyler

Småland
 Crister Albinsson
 Uno Björkman
 Margareta Edqvist
 Agne Johansson
 Sven Karlsson
 Anna Lindhagen
 Allan Nicklasson
 Lennart Persson
 Susanne Rundlöf-
 Forslund
 Bertil Sanner
 Alf Schmitt
 Krister Wahlström
 Per Wilhelmsson

Stockholm
 Jan Edelsjö
 Gillis Een
 Gudrun Ekelöf
 Lars Ekqvist
 Christina Flint
 Lars Hedenäs
 Gullmar Henäng
 Annika Henell
 Ingemar Herber
 Conny Jacobsson
 Bo Jerkeman
 Ove Johansson
 Gunnar Johnsson
 Thomas Karlsson
 Raul Keskküla
 Niklas Lönnell
 Esse Lövgren
 Natalia Månstråle
 Krypto.-bot. Naturhist.
 riksm.
 Bengt Nicolson
 Björn Owe-Larsson
 Niklas Pedersen
 Jan Sjöberg

Olle Sjöqvist
 Erik Skarp
 Ida Trift
 Monica Ulfwi
 Birgitta Wasstorp

Södermanland
 Johan Abenius
 Torsten Carlsson
 Joakim Ekman
 Ingrid Hägermark
 Bo Karlsson
 Rikard Sellberg
 Mats Wejdmark

Uppland
 Henry Åkerström
 Susanne Appelqvist
 Mora Aronsson
 Ingvar Backéus
 Maria Backlund
 Niklas Bengtsson
 Bengt Birath
 Anna Dahlström
 Lutz Eckstein
 Stefan Eklund
 Anders Glimskär
 Urban Gunnarsson
 Camilla Gustafsson
 Lena Gustafsson
 Anna Hagström
 Tomas Hallingbäck
 Per Olof Hedgren
 Kristoffer Hylander
 Catarina Johansson Rydin
 Bengt M P Larsson
 Maria Larsson
 Michael Löfroth
 Kristian Persson
 Tommy Pettersson
 Håkan Rydin
 Sanna Simán
 Erik Sjödén
 Erik Sjögren
 Liselott Skarp
 Artdatabanken SLU
 Jenny Smedmark
 Tord Snäll
 Lotta Stureson

Poul Thygesen
 Henrik Weibull
 Jonas Welander
 Bertil Wergelius
 Karin Wiklund

Värmland
 Anita Andersson
 Maria Elofsson
 Göran Sidenvall
 Rune van den Brink

Västerbotten
 Anna-Stina Duerden
 Mats Dynesius
 Bengt Gunnar Jonsson
 Per Löfgren
 Lars Söderström

Västergötland
 Kjell Andersson
 Leif Andersson
 Per-Arne Arulf
 Anders Bohlin
 Jan Eriksson
 Ingvar Fredriksson
 Rustan Glans
 Siv Gustafsson
 Görel Högmark
 Bertil Jannert
 Johan Jannert
 Kurt-Anders Johansson
 Erik Olausson
 Heidi Palto
 Peter Sögar

Västmanland
 Ingvar Granqvist

Öland
 Thomas Johansson
 Tommy Knutsson
 Håkan Lundkvist

Östergötland
 Janne Andersson
 Tommy Ek
 Petra Fransson
 Magnus Wadstein

Utländska medlemmar under 1997

Danmark
 Mads Dahlsgaard
 Kell Damsholt
 Henrik Jensen
 Torbjörn Johansson
 Gunnar Rylander Hansen
 Karen Thingsgaard
England
 Alan C Crundwell

Norge
 Svein Olav Drangeid
 Rune Halvorsen Økland
 Kristian Hassel
 Kåre Hombø
 Geir Løe
 Arne Pedersen
 Olav Skofterland

Schweiz
 Patricia Geissler

Tjeckien
 Zdenek Soldán
 Jiří Váňa

Tyskland
 Jan-Peter Frahm

USA
 William R Buck

Mossornas Vänner försäljning

Lösnummer

Lösnummer av Myrinia och Mossornas Vänner (Myrinias föregångare): 15,00/ex

Utkomna nummer: MossornasVänner: 1-29, 29 supp., 30(1), 30(2), 31(1),
31(2), 32(1), 32(2), 33(1), 33(2), 34(1).
Myrinia: 1(1/2), 2(1), 2(2), 3(1), 3(2), 4(1), 4(2),
5(1), 5(2), 6(1), 6(2), 7(1), 7(2).

Följande nummer

är slut: Mossornas Vänner: 29 supp., 31(1), 32(2), 33(1), 33(2).
Myrinia: 2(1), 2(2), 4(1), 5(1), 7(2).

Portokostnader: 25,00 för 1-3 ex, 35,00 för 4-10 ex.

Övriga skrifter

Preliminary distribution maps of bryophytes in Northwestern Europe.

Vol. 2. Musci (A-I):50,00
Vitmossor i Norden (1995), 124 sidor:95,00

Mikroskoperingsutrustning

Objektglas, förpackning om 50 st. (76x26mm):35,00
Täckglas, förpackning om 100 st. (20x20 alt. 18x18):30,00
Pincett nr. 5 (ytterst fin spets)230,00
Objektglas med fördjupning50,00
Skalpell, ytterst fin460,00

Övrigt

Lupp 20x, akromatisk lins, fabrikat HOC (i plastfodral)230,00

Försäljningsvillkor

Alla priser är inklusive expeditions- och portokostnader (utom lösnummer av Myrinia och Mossornas Vänner). Vid större beställning hör gärna av dig till Gerhard Kristensson (046/20 21 85) för att få lägre portokostnader. Gör din beställning genom att sätta in rätt belopp på Mossornas Vänner postgirokonto 13 37 88-0.

OBS: Till alla inbetalningar utanför Sverige tillkommer en extra kostnad på 50,00 för att täcka de höga avgifterna som postverket tar för utlandsgirering.

MYRINIA's redaktion:

Lars Hedenäs, Naturhistoriska Riksmuseet, Kryptogambotani,
Box 50007, 104 05 STOCKHOLM.

Tomas Hallingbäck, Sveriges Lantbruksuniversitet, Ekologi och Miljövård,
Box 7072, 750 07 UPPSALA.

Lars Söderström, Botanisk Institut,
Norges tekniske-naturvitenskapelige universitet, N-7034 TRONDHEIM, Norge.

Instruktion till författare: Vi accepterar manuskript skrivna på maskin eller dator (ordbehandlare). Eftersom det redaktionella arbetet underlättas betydligt om vi får manuskripten på diskett vill vi gärna att den som har tillgång till dator med ordbehandlingsprogram använder denna möjlighet.

1. Manuskript på diskett: Vi tar 3,5" och 5,25" disketter samt över e-post och kan läsa följande ordbehandlingsprogram (DOS-version) direkt: Word, Word Perfect, Word for Windows och Write. Det går också bra att skicka manuskriptet som en textfil (ASCII-fil). Om du använder Macintosh, försök i första hand översätta till DOS-format. Om inte det är möjligt, skicka en oformaterad textfil i Macintosh format och ange vilket format det är. Gör aldrig några formateringar (kursiv, understrykningar, fet stil, etc.) oavsett vilket format du skickar filerna i. Bifoga alltid utskrift i två exemplar.

2. Manuskript på papper: Skriv på vitt A4-format med 2,5 cm marginaler runt om. Skicka in två kopior av manuskriptet.

Börja alltid manuskriptet med titeln på artikeln, följt av namn och adress på författaren/författarna. I slutet på artikeln ska eventuell citerad litteratur samlas under rubriken "Citerad litteratur". Här ska endast finnas sådan litteratur som nämns i artikeln och omvänt ska all litteratur som nämns finnas med. Titta gärna i tidigare nummer av tidskriften för att se hur litteraturlistan ska se ut. Figurer (dvs. teckningar, kartor, foton) numreras 1, 2, 3, etc. Figurtexter skrivs på separat sida i slutet. Tabeller numreras på samma sätt och placeras alla i slutet. Har du några frågor är du välkommen att höra av dig till redaktionen. Om du så vill kan redaktionen översätta/skriva ett kort abstract.

MYRINIA utges 2 gånger om året, i juni och i december. Manus ska vara oss tillhanda senast 1/4 eller 1/10 för att kunna komma med i vår- resp. höstnumret. Alla manuskript skickas till Lars Hedenäs (adress ovan).